

Viisaasti
vastuullinen

Sisällysluettelo

1. Tapion vuosi 2023 lyhyesti	2	4. Oman toimintamme vaikutukset	23
1.1. Toimitusjohtajan tervehdys	2	4.1. Henkilöstö	23
1.2. Vuoden kohokohdat	3	4.2. Tapio selvitti hiilijalanjälkensä	28
1.3. Tapio lukuina	4	4.3. Asiakastyytyväisyys vahvistui edelleen	29
2. Toimintaympäristön muutos ja toiminnan kehittäminen vuonna 2023	6	5. Hallintotapamme	30
2.1. Toimintaympäristön muutos ohjaa uudistumaan	6	5.1. Hallintaperiaatteet ja foorumit	30
2.2. Vastuullisuustavoitteet	9	5.2. Riskienhallinta	31
2.3. Uusi mittaristo tavoitteiden seurantaan	11		
3. Vastuullisuus Tapion liiketoiminnoissa	12		
3.1. Kasvuliiketoiminta	12		
3.2. Tieto ja ratkaisut	14		
3.3. Asiantuntijaliiketoiminta	17		

1. Tapion vuosi 2023 lyhyesti

1.1. Toimitusjohtajan tervehdys

Vuonna 2023 metsätoimialalla elettiin monella mitarilla arvioiden murroskautta. Suomen talouden suhdanteet heikkenivät, investoinnit supistuivat huomattavasti ja ulkoinen toimintaympäristö oli vaikea. Sodan jatkuminen Ukrainassa johti merkittäviin muutoksiin markkinoilla ja kustannusrakenteissa. Tapion toimintaa haastaa jatkossa valtion budjetin kiristyminen sekä kuluttajakysynnän vahva supistuminen ennen muuta kulutustuotteiden markkinalla.

Euroopan unionissa edistettiin toimintavuonna voimallisesti kunnianhimoisen ja laajan 55-valmiuspaketin mukaisia ilmasto-, energia-, maankäyttö-, liikenne- ja verotoimia. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen riskit konkretisoituivat Euroopassa poikkeuksellisenä kuivuutena, laajoina maastopaloina ja metsätuhoina sekä tulvina. Luontokadon ehkäiseminen ja luonnon ennallistaminen nousivatkin keskiöön ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevassa keskustelussa ja eurooppalaisessa päätöksenteossa.

Metsäalan muutostrendit, ennen muuta ilmastonmuutos ja biodiversiteettikysymykset, asettavat yhteiskunnan ja yritykset suurten haasteiden eteen. Maailmaa muuttaviin megatrendeihin liittyy kuitenkin myös uusia mahdollisuuksia. Tapiossa uskomme vahvistuvaan kysyntään etenkin kestävyyden todentamiseen, parantamiseen ja seurantaan liittyvissä asiantuntijapalveluissa.

Asiakastytyväisyystutkimuksessa Tapio-konsernin asiakkailta saamamme palaute kertoo asiakastytyväisyyden vahvistuneen edellisestä vuodesta. Jopa 76 % asiakkaistamme on täysin tai hyvin tyytyväisiä palveluihimme. Myönteisen asiakaskokemuksen kannalta keskeisimpiä tekijöitä ovat henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen. Vastaajista 83 % myös katsoo, että Tapion kyky tuottaa lisäarvoa metsäbiotalouteen on vähintäänkin merkittävä.

Illoitemme etenkin siitä, että konsultointimme sekä metsäsuunnittelujärjestelmä ForestKIT:in työkalut ja asiakaspalvelu vastaavat palautteen perusteella entistä paremmin asiakkaidemme tarpeita. Kykymme tarjota digitaalisia palveluja on todennäköisesti tulevaisuudessakin asiakkaillemme erittäin tärkeä ja asiakaskokemusta määrittävä teema.

Metsäalan yksi suurimmista vuosittaisista ammattilaistapahtumista, Metsäpäivät, keräsi jälleen sadat asiantuntijat koolle Helsingin Jätkäsaareen hotelli Clarioniin 26.–27.10.2023. Tapio oli mukana yhtenä tapahtuman pääyhteistyökumppanina.

Metsänhoidon suosituksiin tehtiin toimintavuonna merkittäviä uudistuksia, joilla vahvistetaan ilmastokestävyyttä, vesistövaikutusten hallintaa ja luonnon monimuotoisuutta. Tapion koordinoimaan työhön osallistuivat kaikki keskeiset sidosryhmät.

Monikanavaisen Metsälehdän kehittäminen jatkui vahvasti uuden päätoimittajan luotsaamana. Metsälehteen tuotiin kokonaan uusi, metsänomistuksen päätöksentuen sisältävä digitaalinen suunnittelupalvelu Metsätietäjä ja verkkosisältöjen lukijamäärässä nähtiin selvää kasvua.

Haluamme Tapiossa jatkossakin kuunnella asiakkaiden tarpeita herkällä korvalla ja kehittää toimintaamme yhteistyössä metsä- ja ympäristöalan toimijoiden kanssa. Tavoitteenamme on tukea asiakkaidemme toimintamahdollisuuksia ja kestävää liiketoimintaa muuttuvassa ympäristössä. Tarjoamamme ratkaisut voivat muun muassa vahvistaa metsien kasvua ja terveyttä, monimuotoisuutta ja elinvoimaisuutta sekä mahdollistaa vesistöjen tilan parantamista.

Painotamme jatkossakin voimakkaasti vastuullisuutta omassa toiminnassamme ja asiakkaillemme tarjoamassamme palveluissa. Esimerkkeinä tästä ovat paitsi palvelujen ja kyvykkyyksien kehittäminen, myös alihankkijaverkoston parissa tehtävä jatkuva kehittämistyö sekä sitoutumisemme toimintamme hiilijalanjäljen pienentämiseen.

Anne Ilola
Tapio-konsernin
toimitusjohtaja

1.2. Vuoden kohokohdat

Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme vahvistui: Tapio-konsernin yhteenlaskettu suositteluindeksi (NPS) oli 48, ja tulos parantui edellisestä tutkimuksesta viidellä yksiköllä. (s. 29)

Metsänhoidon suosituksiin kiteytettiin uutta tietoa ja kuvattiin menetelmiä ilmastokestävyyden, vesien puhtauden ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. (s. 16, 19, 21)

Jalostusarvoltaan Etelä-Suomen paras rauduskoivun siemenviljelmä perustettiin Oittiin (s.13).

Metsälehti täytti 90 vuotta ja oli vahvasti digitalisaatiossa kiinni. Metsälehti.fi:n käyttäjämäärät kasvoivat 30 % ja uutisten ja artikkelien katselukerrat 69 % edellisvuodesta. Metsälehti Digissä julkaistiin metsänomistajille suunnattu Metsätietäjä, tavoitteisiin perustuva ja omistamisen painotukset huomioiva suunnittelutyökalu. (s.14)

Tapio valittiin SGEI-palveluntarjoajaksi siementuotannossa (s. 12)

Tapio sai Suomen Innostavimmat työpaikat 2024 -tunnustuksen Eezy Flown PeoplePower®-henkilöstötutkimuksessa. (s. 13)

Työstimme toimintaympäristön muutoksesta kumpuavia strategisen kehittämisen paikkoja ja tunnistimme uusia kyvykkyyksiä (s. 6)

Laskimme hiilijalanjälkemme (s. 28)

Päätyneen strategiakauden vastuullisuustavoitteet

Tavoite	2021	2022	2023
Konsernin kannattavuus: liikevoitto %	9,8 % Tavoite 7 %	7,4 % Tavoite 7 %	5,8 % Tavoite 9,4 %
Asiakaskokemuksen suosittelemiseksi	Erittäin hyvä (40) Tavoite "Erittäin hyvä"	Erinomainen (43) Tavoite "Erittäin hyvä"	Erinomainen (48) Tavoite "Erittäin hyvä"
Sairauspoissaolo- %	0,95 % Tavoite "Pienempi kuin ed. vuonna"	1,6 % Tavoite < 2,2 %	0,9 % Tavoite < 2,2 %
Vastuullisuusliiketoiminta (ilmasto, monimuotoisuus, vesi)	3,2 Meur Tavoite 3,0 Meur	4,7 Meur Tavoite 3,4 Meur	3,9 Meur Tavoite 3,4 Meur

1.3. Tapio lukuina

Tapio tarjoaa riippumatonta tietoa ja tehokkaita ratkaisuja sekä käytännönläheisiä työvälineitä metsien kestävään hyödyntämiseen, ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen, monimuotoisuuden turvaamiseen sekä metsien kasvun ja elinvoimaisuuden vahvistamiseen.

Tavoitteenamme on tuottaa asiakkaillemme ratkaisuja ja hyötyä, joka vahvistavat toiminnan vastuullisuutta ja auttavat asiakkaita päämäärien saavuttamisessa. Yhdessä asiakkaiden ja kumppanien kanssa, rakennamme menestystä, kilpailukykyä ja hyvinvointia metsistä ja luonnosta.

Konsernin rakenne

Tapio-konserniin kuuluvat emoyhtiö Tapio Oy sekä tytäryhtiö Tapio Palvelut Oy. Lisäksi Tapio Oy omistaa 51 prosenttia tytäryhtiö DigiTapio Oy:stä. DigiTapiosta tuli vuonna 2023 Tapio Oy:n tytäryhtiö.

Tapio Oy tarjoaa metsään ja luontoon liittyviä asiantuntijapalveluita valtiolle. Omistajanohjauksesta vastaa Valtioneuvoston kanslia. Yhtiön toimitusjohtaja on Anne Ilola.

Tapio Palvelut Oy tarjoaa asiantuntijapalveluja sekä metsä- ja luontotietoon perustuvia ratkaisuja metsänomistajille, yrityksille, kunnille ja kaupungeille sekä muun muassa oppilaitoksille. Se julkaisee monikanavaista Metsälehti-mediaa sekä tarjoaa paikkatieto-osaamista ja aineistoja digitaalisessa ja painetussa muodossa sekä kirjoja, karttoja ja oppaita luonnossa liikkujien käyttöön. Siemenliiketoiminnan asiakkaita ovat taimitarhat sekä metsäalan palveluntarjoajat ja metsänomistajat, jotka käyttävät siemeniä metsäkylvöön. Tapion siemeniä käytetään vuosittain noin puolessa Suomen metsänuudistamisen kokonaisalasta.

Tapio Palvelut Oy omistaa Suomessa siemenviljelmiä 14 paikkakunnalla, ja se on myös vuokranut käyttöönsä siemenviljelmiä. Lisäksi emoyhtiöllä on kiinteistö- ja osakehuoneisto-omistuksia ja tytäryhtiö Tapio Palvelut Oy:llä talousmetsien omistuksia.

Tapio-konsernissa liiketoiminta on organisoitu kolmeen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat: Asiantuntijapalvelut, Tieto ja Ratkaisut sekä Kasvuliiketoiminta.

Vastuullisuus on toiminnan keskiössä

Vuonna 2023 konsernin liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 15,7 miljoonaan euroon, missä kasvua oli 10 % edellisestä vuodesta. Tapio-konsernin liikevoitto tilikaudella 2023 oli 0,9 miljoonaa euroa.

Metsäalan muutostrendit, ennen muuta ilmastonmuutos ja biodiversiteettikysymykset, ovat haaste myös Suomelle. Tämä luo Tapiolle kasvumahdollisuuksia metsäalan asiantuntijapalvelujen tarjoajana. Toisaalta valtioasiakkaan ostojen voimakas vähentäminen sekä kuluttajakysynnän vahva supistuminen ennen muuta kustannustuotteiden markkinalla haastavat taloudellista tilannetta.

Yhteiskuntavastuun käytännön työtä johtaa toimitusjohtaja ja sitä ohjaa yhtiön hallitukset, jotka käsittelevät vastuullisuusteemaa vuosittain.

Kirsi Sundell
talousjohtaja

"Toimimme Tapiossa vastuullisesti, hyvän hallintotavan ja eettisen ohjeistuksen mukaisesti. Talouden johtaminen ja organisointi tapahtuu Tapiossa osana liiketoimintaprosessia. Tehtävämme on huolehtia hallinnon tehokkaisuudesta ja vastuullisista toimintatavoista ja varmistaa talouden asianmukainen ja säädöksiin perustuva hoito. Talousjohtajana raportoin hallitukselle kuukausittain Tapio-konsernin tuloksen ja tulevaisuuden odotukset."

Tapio-konsernin talouden avainluvut (t€)

	2023	2022	2021
Liikevaihto	14 886	13 939	13 456
Liiketulos	862	1 026	1 329
% liikevaihdosta	5,8	7,4	9,9
Tilikauden voitto	679	743	1 082
Sijoitetun pääoman tuotto %	10,2	10,6	13,9
Omavaraisuusaste %	59,6	61,0	58,0

Konsernin verot (t€)

	2023	2022	2021
Maksettavat verot			
Yhteisövero	296	262	294
Kiinteistövero	8	8	9
Ympäristöverot	11	11	3
Maksettavat verot yhteensä	315	281	306
Kerätyt verot			
Arvonlisäverot (netto)	1 450	1 066	1 020
Ennakonpidätykset	1 423	1 381	1 291
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	77	66	71
Kerätyt verot yhteensä	2 950	2 513	2 382
Maksettavat ja kerätyt verot yhteensä	3 265	2 794	2 687

Konsernin taloudelliset rahavirrat sidosryhmille (t€)

	2023	2022	2021
Asiakkaat			
Liikevaihto	14 886	13 939	13 456
Liiketoiminnan muut tuotot	846	478	437
Tavaroiden ja palvelujen toimittajat			
Materiaali- ja palveluostot	-5 722	-4 644	-4 350
Liiketoiminnan muut kulut	-2 147	-2 214	-2 075
Henkilöstö			
Palkat ja palkkiot	-5 290	-5 087	-4 817
Eläkekulut	-813	-818	-784
Henkilösivukulut	-127	-134	-140
Yhteensä	-6 229	-6 039	-5 741
Julkinen sektori			
Verot (tuloverot)	-229	-262	-294
Osingot osakkeenomistajille	-800	-725	-1 800
Nettorahoituskulut	-66	-21	47
Investoinnit	265	730	840
Konsernin toiminnan kehittämiseen jääneet varat	-622	-1 150	828

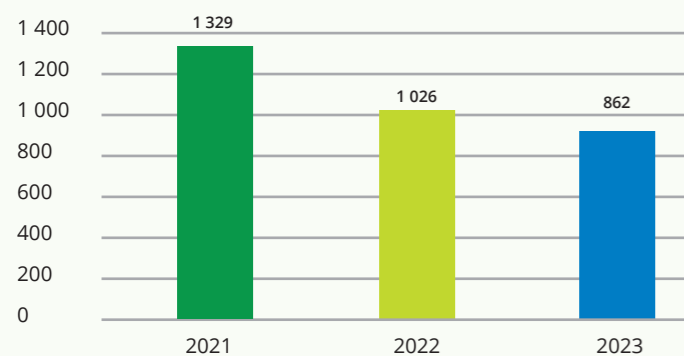
Verotiedot 2023 (t€)

Tulot	14 886
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	795
Maksetut ja kertyneet tuloverot ja lähdeverot	228
Oman pääoman kirjanpidollinen arvo	8 986
Kertyneet voittovarot	2 502
Henkilöstömäärä *	86
Muu aineellinen omaisuus kuin käteinen tai muut rahavarat	2 574

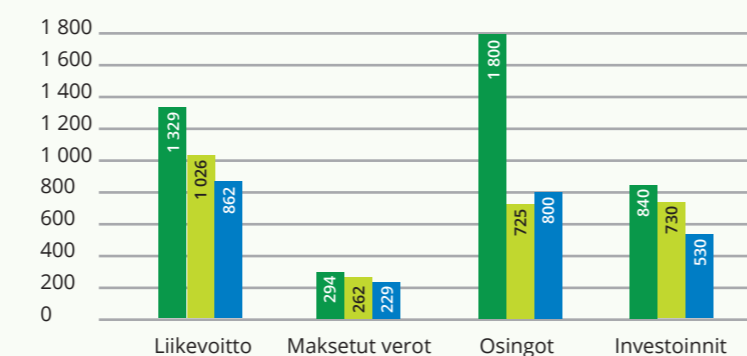
*Henkilöstömäärä 31.12.2023

Tunnusluvut 2023

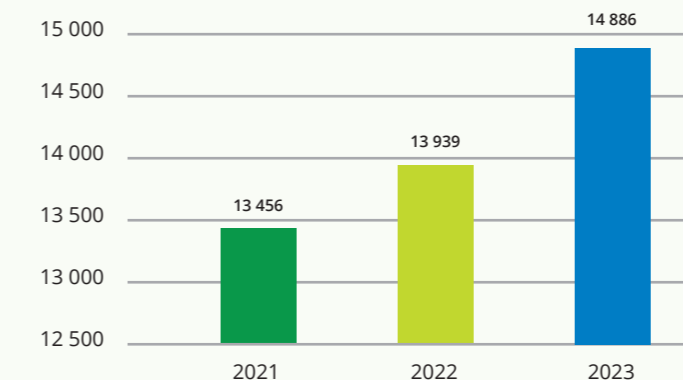
Liikevoiton kehitys (t€)

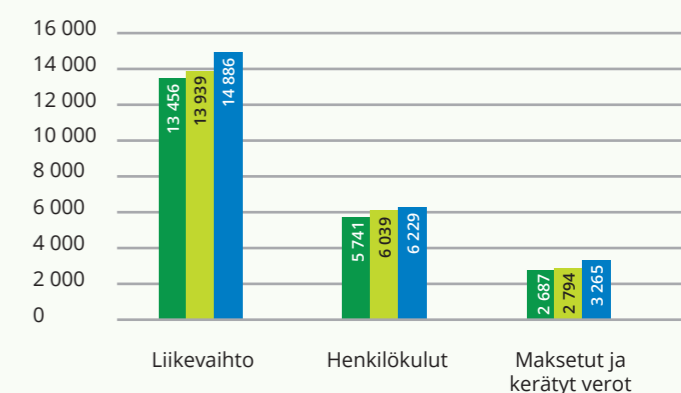
Tapio-konserni (t€)

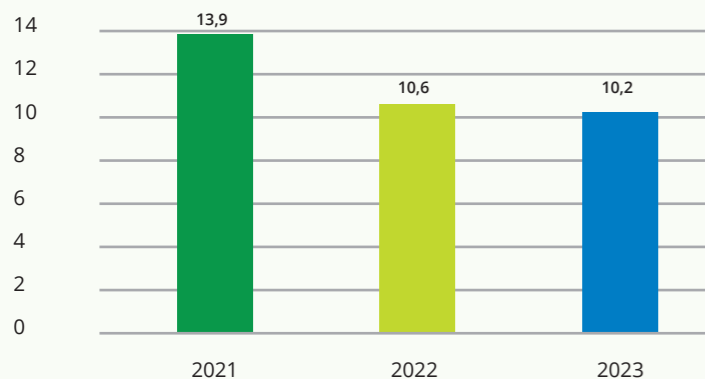
Liikevaihdon kehitys (t€)

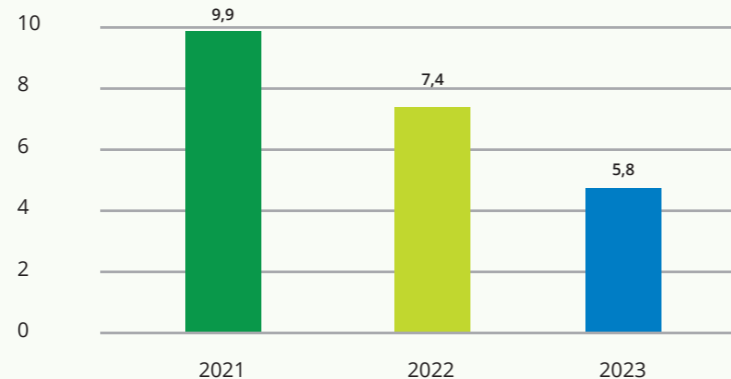
Tapio-konserni kehitys (t€)

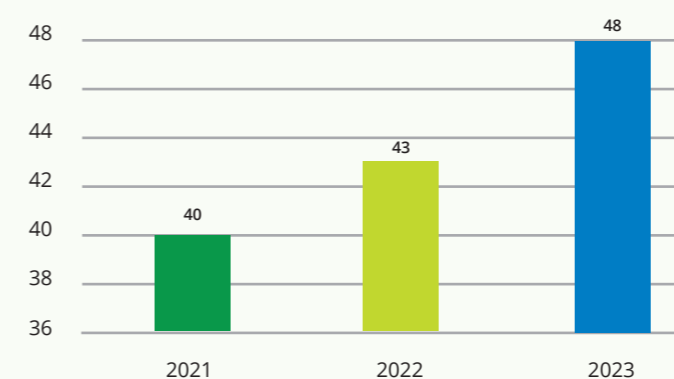
Sijoitetun pääoman tuotto %

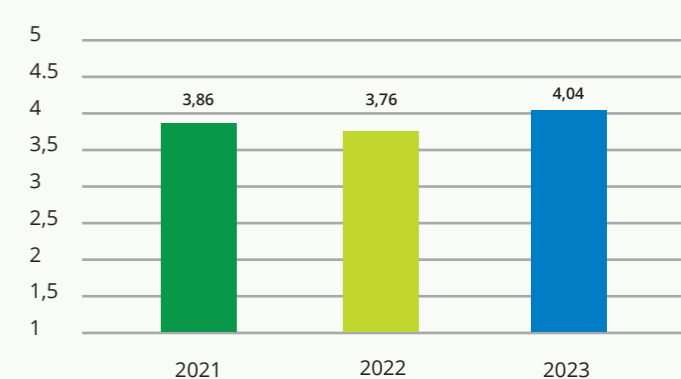
Liikevoitto %

Asiakaskokemusindeksi (NPS)

Henkilöstötyytyväisyys

2. Toimintaympäristön muutos ja toiminnan kehittäminen vuonna 2023

2.1. Toimintaympäristön muutos ohjaa uudistumaan

Globaalit muutokset, kuten ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen sekä monimuotoisuuden heikentyminen uhkaavat luonnon kantokykyä. Kestävyysemurroksen epäonnistuessa riskinä on ekologisen kestävyyskriisin eteneminen.

Teknologia ja data sulautuvat yhä tiiviimmin ihmisten arkeen, ja dataa kerätään ja hyödynnetään yhä enemmän. Samalla käydään kiistelyä digimaailman pelisäännöistä ja kilpailu digivallasta kiihtyy. Globaalisti yhteiskunnat joutuvat kohtaamaan lisääntyneitä geopoliittisia valtataisteluita ja eriarvoistumiskehityksen.

Kriisien kasautuessa yhteiskunnat ovat koetuksella. Niiden rakenteita ja taloudellista kantokykyä koetellaan ja demokratiakehitystä uhataan. Muutokset asettavat yhteiskunnan suurten haasteiden eteen, mutta niihin liittyy myös uusia mahdollisuuksia. Kestävän ja vastuullisen kehityksen periaatteita noudattaen voimme uudistaa taloutta ja toimintamallejamme. Tämä edellyttää tulevaisuusajattelua ja muutoskykyä.

Tähän visioon perustuu myös Tapion toiminnan strateginen suunnittelu ja kyvykkyyksien kehittäminen. Näemme erityisesti luontoon ja monimuotoisuuteen sekä vastuullisuuteen liittyvien tuotteiden ja palveluiden kehittämisen strategisena mahdollisuutena. Työskentelemme yhteistyössä metsä- ja ympäristöalan toimijoiden kanssa muun muassa metsien kasvun ja terveyden, monimuotoisuuden ja elinvoimaisuuden vahvistamiseksi ja kehitämme menetelmiä ja työkaluja vesistöjen tilan parantamiseksi.

Visio, tavoitteet ja arvot

Tavoitteet

- Vaikutamme aktiivisesti metsäalan vastuulliseen kehittymiseen.
- Kokoamme yhteen metsäalan eri sidosryhmät ja toimimme riippumattomana kumppanina.
- Tavoittelemme kestävästä kasvusta. Työyhteisömme on hyvinvoiva.

Visio

Tapio on riippumaton ja Suomen arvostetuin metsä- ja luontoalan asiantuntija, toimialan asiasisältöjen sekä paikkatiedon tuottaja ja elinvoimaisten metsien kasvun johtava asiantuntija.

Arvot

Vastuullisuus

Riippumattomuus

Keskinäinen kunnioitus

Tahto uudistua ja uudistaa

Arvomme

Vastuullisuus

Edistämme metsäalan kestävästä kehityksestä ja kunnioitamme toiminnallamme luontoarvoja ja kaikkea, mitä metsät merkitsevät suomalaisille. Toimintamme perustana on hyvinvoiva työyhteisö ja kestävä taloudellinen kasvu.

Keskinäinen kunnioitus

Tapion toiminta perustuu omien ja ulkopuolisten toimijoiden keskinäiseen kunnioitukseen ja luottamukseen. Menestymme vain yhdessä toisiamme arvostaen, kunnioittaen ja kannustaen sekä toisiimme luottaen.

Riippumattomuus

Tapio on riippumaton asiantuntija. Kokoamme yhteisiin keskusteluihin niin metsänomistajien, metsäteollisuuden, tutkimuslaitosten kuin luonto- ja kansalaisjärjestöjenkin edustajat.

Tahto uudistua ja uudistaa

Tapio on edelläkävijä; ennakoiminen, uusimman tiedon hakeminen ja jatkuva parempien ratkaisujen etsiminen on osa tapiolaisten tapaa toimia. Tapion johto on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen ja luo edellytykset tavoitteiden saavuttamiselle.

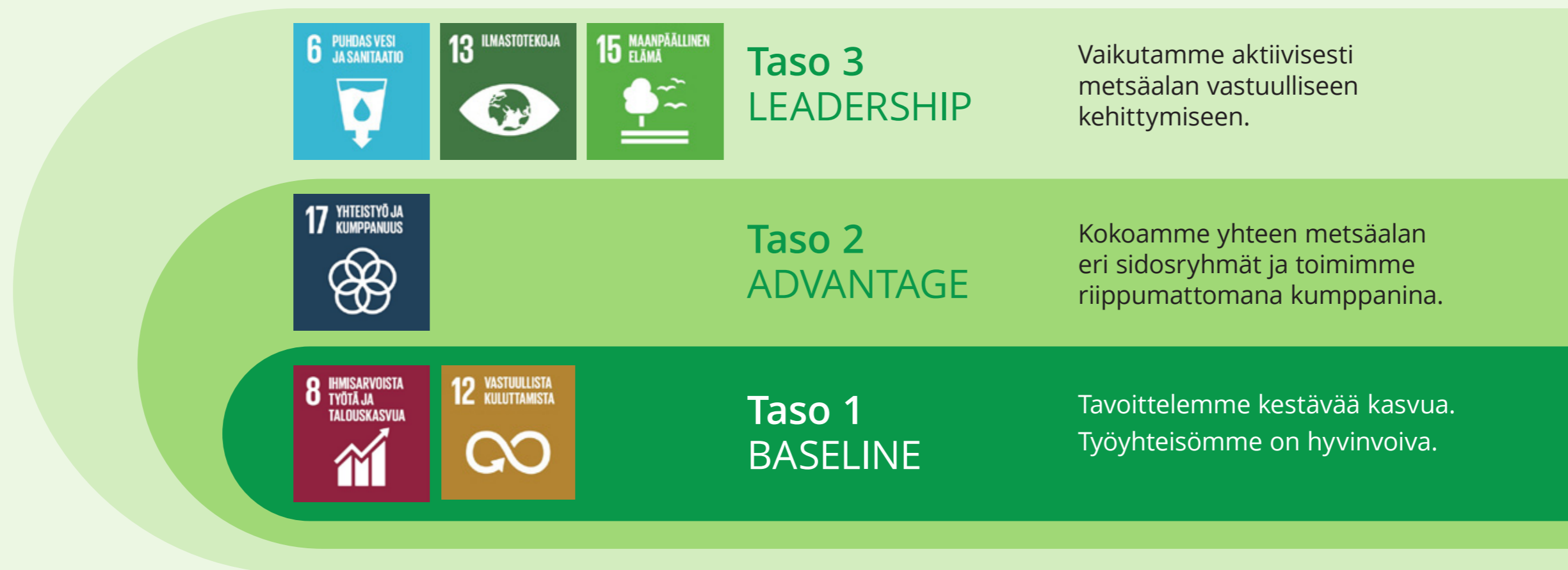
2.2. Vastuullisuustavoitteet

Valtion omistajapolitiikan mukaan valtio-omisteisten yhtiöiden edellytetään ottavan huomioon Pariisin ilmastopimuksen tavoitteet sekä tavoitteen hiilineutraalista Suomesta vuonna 2035. Valtio omistajana odottaa, että sen yhtiöt seuraavat toiminnassaan yrityskohtaisesti soveltuvin osin kansainvälisesti tunnustettuja yritys vastuun ohjeita ja periaatteita ja huomioivat ihmisoikeudet läpinäkyvästi niin omassa toiminnassaan kuin alihankintaketjussaan.

Tapiossa sovelletaan YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmaa (SDG), joka edistää kestävää kehitystä 17 päätavoitteen kautta. Vuonna 2023 päivitimme olennaisuusarvioinnin, jonka tarkoituksena oli tunnistaa Tapion toiminnan kannalta keskeisimmät vastuullisuuden osa-alueet kaikista SDG-näkökulmista.

Analyyssissä valitsimme kuusi teemaa, joihin voimme toiminnallamme parhaiten vaikuttaa ja joista muodostamme myös kehikon strategian tavoitteiden asetantaan:

- Vesien käyttö ja ennallistaminen (numero **6**)
- Kestävä talouskasvu ja hyvä työpaikka (numero **8**)
- Oma resurssien käyttö tuotteissa ja palveluissa (numero **12**)
- Ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan toimiminen (numero **13**)
- Metsien kestävän käytön edistäminen (numero **15**)
- Metsäalan yhteistyön ja kumppanuuksien edistäminen (numero **17**)

Valitut kuusi SDG-teemaa asettuvat vaikuttavuuden näkökulmasta kunnianhimoiltaan kolmelle eri tasolle. Eri tasot tukevat toisiaan ja rakentuvat kokonaisuudeksi, jossa kaikilla tasoilla on tärkeä rooli vastuullisen toiminnan edistämässä.

Leadership- eli edelläkävijyytätasolla tavoittelemme yhteiskunnallista vaikuttavuutta liittyen seuraaviin teemoihin: Vesien käyttö ja ennallistaminen (numero 6), ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan toimiminen (numero 13) sekä metsien kestävä käyttö edistäminen (numero 15). Näihin teemoihin kiteytyvät myös Tapion merkittävimmät liiketoimintamahdollisuudet muuttuvassa toimintaympäristössä missä ekologinen kestävyyskriisi syvenee entisestään.

Advantage- eli kilpailuetutasolla edistämme riippumattomana toimijana metsäalan yhteistyötä ja kumppanuuksia (numero 17). Tapio pyrkii kokoamaan metsäalan eri sidosryhmiä yhteen ja luomaan strategista kilpailukykyä alan riippumattomana ja luotettavana kumppanina. Esimerkiksi metsänhoidon suosituksia on laadittu yhteistyössä metsä-, ympäristö- ja ilmastoalan tutkijoiden, asiantuntijoiden ja tiedon käyttäjien kanssa.

Baseline- eli toiminnan perustatasolla ovat toiminnan kannalta välttämättömät tekijät, jotka luovat perustan muulle vastuullisuustyölle. Tapion toiminnan perustana ovat kestävä kasvu (numero 8), työyhteisön hyvinvointi (numero 8) sekä oma kestävä resurssien käyttö tuotteissa ja palveluissa (numero 12).

2.3. Uusi mittaristo tavoitteiden seurantaan

Tavoitteiden seuranta varten laadimme vuonna 2023 kokonaan uuden mittariston, jonka kautta jatkossa seuraamme asetettujen tavoitteiden ja toimintamme vaikuttavuutta. Kuten tavoitteetkin, mittaristo on rakennettu kolmen kunnianhimon tason pohjalta.

Leadership:

Vaikutamme aktiivisesti metsäalan vastuulliseen kehittymiseen.

Mittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Positiivisten ilmasto- ja ympäristövaikutusten edistäminen liiketoimintahankkeilla (ilmasto, monimuotoisuus, vesi)	3,9 milj. €/v	kasvaa
Asiakastytyväisyys: Kyky tuottaa lisäarvoa metsäbiotalouteen	83 %	>90 % (erinomainen)
Tapion tekemät suunnitelmat soiden ennalistamisessa tai turvetuotantoalueiden jatkokäytössä	280 ha	kasvaa
Tapion suorittamien metsäauditointien määrä	3301 ha	kasvaa
Jalostettujen siementen myynti, osuus konaissiemenmyynnistä	86 %	Kasvaa pitkällä aikavälillä
Vastuullisen metsien hoidon ja käytön koulutukset (Tapion omat)	40 koulutusta	kasvaa*
Vastuulliseen metsänhoitoon, monimuotoisuuteen, vesiin ja ilmastoon liittyvät koulutukset, verkkokurssit	286 kurssisuoritusta	kasvaa*
Asiantuntijaprojektien vaikutusten arviointi	286 kurssisuoritusta	Projekteihimme sisällytetään luonnon monimuotoisuuden ja/tai ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista koskeva vaikutustenarviointi.**

* Jatkossa pyritään seuraamaan koulutusten osallistujamääriä

** pl. pientilaukset

Advantage:

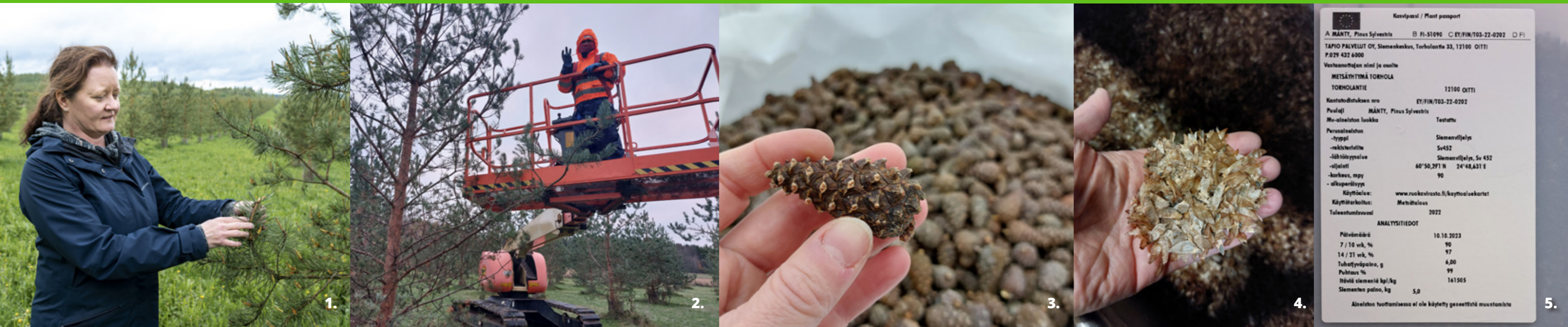
Kokoamme yhteen metsäalan eri sidosryhmät ja toimimme riippumattomana kumppanina.

Mittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Suositteluindeksi (NPS)	NPS 48 (erinomainen)	NPS yli 39 (erinomainen)
Metsänhoidon Suositukset verkkosivut	101 167 kävijää	kasvaa
Metsälehdhen lukijamäärä, Kokonaistavoitettavuus (Metsälehti + Makasiini)	205 600 lukijaa	kasvaa
Metsäntuntijat-podcast tavoitettavuus	6 928 kuuntelukertaa	kasvaa

Baseline:

Tavoittelemme kestävästä kasvusta. Työyhteisömme on hyvinvoiva.

Mittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Liikevaihto	14 886 (t€)	kasvaa
Liiketulos	862 (t€)	kasvaa
Työpaikan suositteluindeksi	eNPS 21	eNPS 25
Sairaspoissaoloprosentti	0,90 %	<2%
Terveysprosentti	67 %	68 %
Hiilijalanjälki	1 371 tonnia CO ₂ ekv	pienenee
Sertifioidun paperin osuus kirjojen paperihankinnoissa	77 %	kasvaa
Sertifioidun paperin osuus lehden paperihankinnoissa	100 %	100 %

Kasvipassi / Plant passport	
A MÄNTY, Pius Sylvestris	B FI-51090 C EY/FIN/703-22-0202 D FI
TAPIO PALVELUT OY, Siemenkeskus, Torholantie 33, 12100 OITTI P.029 432 6000	
Vestannonottajan nimi ja osoite METSÄTYÖMÄ TORHOLA TORHOLANTIE 12100 OITTI	
Kasvatustuksen nro	EY/FIN/703-22-0202
Puulaji	MÄNTY, Pius Sylvestris
Mv-alueiston luokka	Testattu
Perusalueiston	
-tyyppi	Siemenviljely
-rekisterilaji	Sv452
-lähdealue	Siemenviljely, Sv 452
-sijainti	60°50,291 N 24°48,631 E
-korkeus, mpy	90
-alkuperäisyys	
Käyttölupa:	www.ruokavirasto.fi/kayttolupakartat
Käyttötarkoitus:	Metsätalous
Tuotantovuosi	2022
ANALYSITIEDOT	
Päivämäärä	10.10.2023
7 / 10 vk, %	90
14 / 21 vk, %	97
Tuhojyvapaino, g	6,00
Puhkaus %	99
Itäviä siemeniä kpl/kg	161505
Siemenen paino, kg	5,0
Alueiston tuotannossa ei ole käytetty geenitettuja muunteluita	

3. Vastuullisuus Tapion liiketoiminnoissa

3.1 Kasvuliiketoiminta

Tapio on metsän kasvun kehittämisen johtaja

Metsänviljelyssä käytettävien siementen ja taimien ominaisuudet vaikuttavat ratkaisevasti metsänuudistamisen onnistumiseen. Suomessa metsäpuiden siemenhuolto perustuu pääasiassa siemenviljelyksillä tuotettuun jalostettuun siemeneseen. Tapio Siemenkeskus tuottaa siemenviljelyksillään männyn, kuusen ja rauduskoivun sekä lehtikuusen jalostettuja siemeniä. Metsänjalostuksella on tärkeä rooli, kun halutaan lisätä metsien kasvua ja hiilensidontaa sekä ylläpitää terveitä, tuhonkestäviä ja elinvoimaisia metsiä, jotka ovat sopeutuneet tulevaisuuden ilmasto-olosuhteisiin.

Jalostetun metsänviljelyaineiston käytöllä on mahdollista vaikuttaa metsävarojen kasvuun pitkällä aikajänteellä. Metsänuudistamiseen tarvitaan jatkuvasti korkealaatuisia ja alkuperältään kasvupaikalle soveltuvia siemeniä. Maa- ja metsätalousministeriö julkaisi vuonna 2023 uuden siemenviljelysten perustamisohjelman (MMM 2023). Ohjelmaan on kirjattu tavoite, että taimitarhakylvöihin käytettävät pääpuulajien siemenet tuotetaan siemenviljelyksillä lukuun ottamatta maan pohjoisimpia osia. Lisäksi männyn metsäkylvöissä jalostetun siemenen osuutta tulisi pitkällä aikavälillä tuntuvasti kasvattaa.

Metsäpuiden siemenviljelysten perustaminen on Suomessa määritelty SGEI-palveluksi (Services of General Economic Interest), mikä tarkoittaa, että

palvelu halutaan turvata yhteiskunnassa kaikissa olosuhteissa ja sen voidaan katsoa olevan osa huoltovarmuutta. Ministeriö valitsi Tapion toiseksi siemenviljelysten perustamisen palveluvelvoitteen toteuttajaksi kaudelle 1.1.2023–31.12.2032.

Jalostetun siemenen riittävä saanti myös tulevaisuudessa edellyttää uusien siemenviljelysten perustamista. Tapiolla on suunnitelma Siemenviljelymien perustamisohjelman mukaisten siemenviljelymien perustamisesta vuoteen 2060 saakka.

Tapion siementuotannolla on ISO 9001-sertifikaatti, joka on luotettava todistus asiakaslähtöisestä toiminnasta ja järjestelmällisestä laadun kehittämisestä. Siemenviljelysten kasvinsuojelussa noudatetaan integroidun kasvinsuojelun periaatteita.

Jalostetun siemenen tie

Puut ovat luonnonvalinnan kautta sopeutuneet paikallisiin kasvuolosuhteisiin. Taimien tai siementen liian pitkät siirrot pohjois-eteläsuunnassa lisäävät puiden kasvuun ja elinvoimaisuuden heikentymiseen liittyviä riskejä. On tärkeää, että metsänviljelyyn saadaan oikeaa alkuperää olevaa siementä.

Metsänjalostuksen tuottama hyöty on puiden kasvun, puuaineksen laadun ja viljelyvarmuuden paraneminen. Metsänjalostuksella pyritään myös elinvoimaisempiin, metsätuhoriskejä paremmin kestäviin ja tehokkaammin hiiltä sitoviin metsiin. Metsänjalostuksella saavutettu puuntuotoksen lisäys on tällä hetkellä 10–30 prosenttia puulajista ja siemenen jalostusasteesta riippuen. Tapion siemenviljelyksille on valittu Suomen metsäpuista parhaat yksilöt, jotka tuottavat jalostusarvoltaan erinomaisia siemeniä. Vuonna 2023 jalostettujen siementen osuus kokonaismyynnistä oli 86 %.

Siemenen tie

(Kuvat 1-3) Siemeniä saadaan keräämällä siemenviljelmiltä käpyjä. Siementen kerääminen on kausityötä, johon liittyy alihankintaa. Sosiaalisten vastuiden hallintaa arvoketjussa käsitellään tarkemmin kappaleessa 5.

(Kuvat 4) Keräyksen jälkeen kävyt kuljetetaan Tapio Siemenkeskukseen Oittiin, missä kävyt karistetaan ja siemenet puhdistetaan ja lajitellaan sekä varastoidaan. Siementen itävyys varmistetaan laboratorioissa itävyyskokeilla.

(Kuva 5) Käpyjen keräyksestä tehdään Ruokavirastolle keräysilmoitus ja saadaan Kasvipassi. Jokaisella siemenellä on oma tunnuksensa.

Mittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Jalostettujen siementen myynti, osuus kokonaissiemenmyynnistä	86 %	kasvaa pitkällä aikavälillä

Siemenviljelmän koivut alkavat tuottaa siementä noin kolmen vuoden kuluttua. Kuva: Jose Alastalo

Case: Jalostusarvoltaan Etelä-Suomen paras rauduskoivun siemenviljelmä perustettiin Oittiin

Tapio Siemenkeskus perusti uuden rauduskoivun siemenviljelmän Oittiin elokuussa 2023. Se tulee olemaan jalostusarvoltaan Suomen paras rauduskoivun viljelmä Etelä-Suomessa.

Jalostetusta siemenestä perustettu koivikko kasvaa ensimmäiset 20 vuotta Etelä-Suomessa lehtomaisella kankaalla pituutta yhden metrin ja paksuutta yhden senttimetrin vuodessa. Nykyiset suositellut uudistuspimitat saavutetaan Etelä-Suomessa 30–40 vuoden kiertojalla. Nopeasti kasvava rauduskoivu sitoo tehokkaasti hiiltä.

Ensimmäinen siemensato saadaan kolmen-neljän vuoden kuluttua ja ensimmäiset taimet istutetaan jo siemensatoa seuraavana kesänä.

Hannu Niemela
Metsäpäällikkö

”Pitkät kuivuusjaksot tulevat ilmastonmuutoksen myötä olemaan Suomessa nykyistä yleisempiä, mikä vähentää puiden elinvoimaisuutta ja hyönteistuhojen riskiä etenkin kuusella. Tästä syystä männyn ja rauduskoivun osuutta metsänviljelyssä on järkevää lisätä.”

Metsänomistajien luotettu tietolähde Metsälehti vietti 90-vuotisjuhlaansa vuonna 2023. Lehteä juhlistettiin 30.5. tapahtumalla Musiikkitalolla. Vasemmalla Metsälehden uusi päätoimittaja **Petri Koskinen** ja oikealla väistyvä päätoimittaja **Eliisa Kallioniemi**.

Metsälehti järjesti kesäkuussa 2023 lukijamatkan Tipperaryn maakuntaan Irlantiin. Osallistujat tutustuivat muun muassa Beyond the Trees Forest Parkiin Avondalessa.

3.2 Tieto ja ratkaisut

Riippumatonta asiasisältöä toimijoiden ja metsänomistajien hyödyksi

Tapio on riippumaton tehokkaiden digitaalisten sisältöjen ja työkalujen tuottaja ja kehittäjä. Palveluihimme kuuluvat Metsälehti, kartat, kirjat, paikkatieto sekä digitaaliset metsätietojärjestelmät. Asiakkaitamme ovat ennen muuta metsänomistajat, luonnossa liikkujat ja metsäpalveluyritykset sekä muut metsäalan toimijat. Ratkaisumme tukevat asiakkaitamme maankäyttöä koskevassa monitavoitteisessa päätöksenteossa.

Metsälehti tarjoaa metsänomistajille ja metsästä kiinnostuneille riippumatonta tietoa metsistä ja niiden merkityksestä. Metsälehdin printti- ja digitaalisen kokonaistavoittavuus on 205 600. ForestKIT on metsäsuunnitteluun tarkoitettu moderni metsätietojärjestelmä, joka toimii sekä työpöytä- että maastokäytössä. Palvelu soveltuu erinomaisesti eri kokoisten metsäomaisuuksien monitavoitteiseen metsäsuunnitteluun ja hoitoon. Tapio Karttakeskus tarjoaa luotettavaa kartta-, paikka- ja luontotietoa alan ammattilaisille, asiantuntijoille ja luonnossa liikkujille.

Tapion verkkokauppa vahvisti vuoden kuluessa asemaansa: verkkokaupassa nähtiin merkittävää kasvua sekä kävijämäärissä että myynissä. Kasvu erottuu myönteisenä kotimaan verkkokaupan markkinan muutoin laskevassa trendissä, sillä kotimaan verkkokaupan euromääräinen myynti laski koko vuoden 2023 ja viimeisellä vuosineljänneksellä peräti 33 %.

Metsälehdin uutena päätoimittajana aloitti keväällä **Petri Koskinen**.

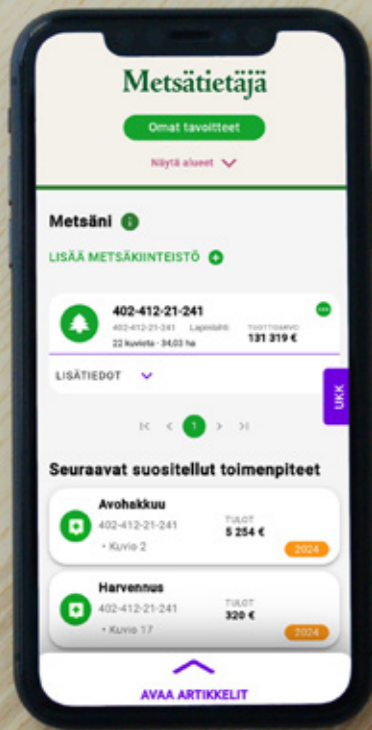
“Metsälehdin sisällöt edistävät hyvää ja kestävä metsätaloutta ja metsien hoitoa. Yksi metsänomistajan puusta hakkuissa saama euro kasvaa metsäteollisuuden jalostusketjussa jopa 15 euroon kansantalouden tasolla. Haluamme edistää lukijoiden tietoutta muun muassa raakapuun markkinoista ja hinnoista. Mutta sen lisäksi, että metsä on yksityisomaisuutta ja merkittävä tulonlähde, se on myös hiilinielu, elinympäristö huomattavalle määrälle lajeja sekä suomalaisille tärkeä liikunnan ja virkistytymisen paikka. Vastuullisuus tarkoittaa monipuolisen tiedon välittämistä, ymmärryksen lisäämistä ja käytäntöjen opastamista. Viime vuonna nostimme metsäkeskusteluun muun muassa Saksan kuusikoiden laajat metsätuhot ja ensiharvennusten korjuun laatutarkastusten ongelmat.”

Metsälehti kuuluu julkisen sanan neuvoston sääntelyn piiriin ja se on sitoutunut noudattamaan Journalistin ohjeita. Metsälehdin sisällöistä ei vuoden 2023 aikana tullut julkisen sanan neuvostolta yhtään langettavaa päätöstä. Lisäksi julkaisussa

edistetään vastuullista kuluttamista käyttämällä sertifioituja papereita.

Tieto ja ratkaisut -liiketoiminta-alueen vastuullisuusmittarit

Vastuullisuusmittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Metsälehdin lukijamäärä, Kokonaistavoitettavuus (Metsälehti + Makasiini)	205 600 lukijaa	kasvaa
Sertifioidun paperin osuus kirjojen paperihankinnoissa	77 %	kasvaa
Sertifioidun paperin osuus lehden paperihankinnoissa	100 %	100 %

Metsätietäjä on metsänomistajille tarkoitettu digitaalinen suunnittelutyökalu, joka sisältää päätöksentekoa tukevia ominaisuuksia.

ForestKIT tukee monitavoitteista metsien hoitoa.

Case: Monitavoitteisen metsänhoidon työkalut

Metsätietäjä metsänomistajille

Metsälehti Digissä julkaistiin keväällä 2023 uusi metsänomistajalle suunnattu sähköinen suunnittelutyökalu Metsätietäjä. Yksilöllinen, tila- ja tavoitekohtainen työkalu selkiyttää metsänomistamisen vaihtoehtoja ja tukee omannäköisessä metsänomistuksessa. Palvelua voivat käyttää kaikki Metsälehti Digiin kirjautuneet tilaajat.

Metsätietäjä sisältää metsätalouden suunnitelmat, kartat sekä Metsälehdessä metsänomistamiseen liittyvät sisällöt. Palvelussa voi tutkia eri painotusten – taloudellisen tuoton, hiilitaseen tai luontoarvojen – vaikutusta oman metsän hoidolle.

Palvelu konkretisoi metsänomistajan tavoitteiden vaikutusta toimenpide-ehdotuksiin sekä metsänhoidon kustannuksiin ja tuottoon. Se tarjoaa myös metsänomistajalle hyödyllisiä työkaluja, kuten omien muistiinpanojen luominen kartalle ja tulojen ja menojen kirjaamisen sekä mahdollisuuden tarkastella metsänhoidon suosituksia eli kestävä metsänhoidon vaihtoehtoja ja parhaita käytäntöjä Metsätietäjän ehdottamissa toimenpiteissä.

”Ohjelman puitteissa voi vertailla eri vaihtoehtojen tuloksia hyvin helposti. Eri sivujen näytöt ovat selkeitä.”
– Metsätietäjä-käyttäjä

Metsäammattilaisen ForestKIT- metsätietojärjestelmä ForestKIT

ForestKIT-metsätietojärjestelmä tarjoaa metsäammattilaisille monipuolisia vaihtoehtoja metsien hoidon ja käytön suunnitteluun. Metsäsuunnittelijan valintoja tuetaan metsikkökohtaisilla laskennallisilla talous-, hiili- ja luontopainotteisilla toimenpide-ehdotuksilla.

Nykyhetken kuvaus ja pidemmän ajan ennusteet esimerkiksi hiilinielujen ja -varastojen kehityksestä auttavat suunnittelijaa hahmottamaan ehdottamien toimenpiteiden vaikutukset ja niiden vastavuuden metsänomistajan tavoitteisiin.

Juho Lammi
Metsätietoasiantuntija,
ForestKIT-
tuotepäällikkö

”ForestKIT:n monitavoitteista metsien hoitoa tukevien ominaisuuksien avulla suunnittelija tekee entistä tietoisempia ratkaisuja ehdottaessaan metsänomistajan tavoitteisiin sopivia metsän- ja luonnonhoidon toimenpiteitä.”

Metsänhoidon suositukset. Toim. Riina Karvonen. Tapio 2023.

Case: Metsänhoidon suositukset ovat entistäkin saavutettavammat: julkaisu ensimmäistä kertaa saatavilla myös äänikirjana

Tapio-kustantamo (Tapio Palvelut Oy) julkaisi vuonna 2023 kirjan Metsänhoidon suositukset. Uusimpia metsänhoidon suosituksia päivitetään jatkuvasti avoimelle verkkosivustolle, mutta monet metsäalalla kaipaavat yhä käsissä pideltävää kirjaa.

Metsänhoidon suositukset julkaistiin kirjana, e-kirjana ja ensimmäistä kertaa myös äänikirjana. Näin tieto saavuttaa eri formaattien kautta mahdollisimman suuren ja monipuolisen yleisön. Äänikirja palvelee erityisesti niitä, joille kirjoitetun suomen kielen ymmärtäminen on syystä tai toisesta hankalaa, tai jotka viettävät ison osan työpäivästään auton ratissa tai metsäkoneen ohjaamossa.

Aina ajantasainen tieto löytyy osoitteesta metsanhoidonsuosituksset.fi

Heli Virtanen
Tuotepäällikkö

”Metsänhoidon suositukset on muutakin kuin tiivistelmä verkkosivujen sisällöstä. Siinä myös metsänomistajat kertovat ratkaisuistaan ja kokemuksistaan. Lukijalle ilmoitetaan selkeästi, mikä osa kirjan sisällöstä perustuu virallisiin metsänhoidon suosituksiin ja mikä ei.”

Markus Melin, Pi Mäkilä ja Aino Ässämäki: Metsät ja ilmastonmuutos. Tapio 2023.

Case: Miten ilmastonmuutos vaikuttaa Suomen metsiin?

Tapio julkaisi kesäkuussa 2023 tietokirjan Metsät ja ilmastonmuutos. Kirja on katsaus äärimmäisen ajankohtaiseen aiheeseen: se kertoo, mitä ilmastonmuutos tekee Suomen metsille ja miten metsissä kannattaisi varautua tulevaan.

Kirjaa kirjoittamassa oli kolme tiukkaa ammattilaista: metsätuhotutkija Markus Melin ja toimittajat Pi Mäkilä ja Aino Ässämäki. Tekijät haastattelivat kirjaa varten kymmeniä tutkijoita, asiantuntijoita ja käytännön metsäammattilaisia. Haastatellut pääsevät kirjassa ääneen ja kertovat, mitä metsien käsittelyssä heidän mielestään olisi syytä muuttaa. Lisäksi kirja raottaa hiilikompensaatiopalveluiden toimintaa ja EU:sta tulevaa sääntelyä.

”Kirja jakaa tutkittua tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista Suomen metsiin ja metsätalouteen yleistajuisesti. Samalla se tarjoaa oivalluksia kaikille hiilensidonnasta ja ympäristökysymyksistä kiinnostuneille.” — Heli Virtanen, Tuotepäällikkö

Kirja painettiin FSC-sertifioidulle paperille. Valitsemalla kirjaan sertifioidun paperin Tapio tukee talousmetsien hyvää hoitoa. E-kirjaversio tarjoaa vaihtoehdon niille kuluttajille, joilla ei ole kirjalle yhtä tai muutamaa lukukertaa enempää käyttöä ja jotka haluavat vähentää kulutustaan ja tavaroiden ostamisesta aiheutuvia päästöjä.

Asiantuntijaliiketoiminnan virkistys- ja strategiapäivä Tapio Siemenkeskuksessa Oitissa 30.10.2023.
Kuva: Pekka T. Rajala.

Johtava asiantuntija **Lauri Saaristo** esittelee metsäammattilaisille talousmetsien luonnonhoidon kustannustehokkaita keinoja Monimetsä-hankkeen toimijakoulutuksessa.

3.3 Asiantuntijaliiketoiminta

Suomen arvostetuin metsä- ja luontoalan asiantuntija – Metsäntuntija

Tapion asiantuntijaratkaisut tarjoavat asiakkaiden käyttöön metsän ja luonnon, metsänhoidon, vesiensuojelun ja ennallistamisen sekä paikkatiedon kokeneet osaajat sekä laajat verkostot. Vaikutukset vastuullisuuteen syntyvät asiakkaidemme vastuullisuutta kehittämällä: toimimme hankkeissa riippumattomana asiantuntijakumppanina yhteistyössä asiakkaidemme kanssa. Tämä tavoite heijastuu myös vastuullisuusmittareihimme.

Asiantuntijaliiketoiminnan keskeisimpiä asiakkuuksia ovat ministeriöt ja muut valtionhallinnon toimijat sekä yritykset, kunnat ja kaupungit sekä muut yksityissektorin toimijat.

Keskeinen osa vastuullisuustyötämme ovat erilaiset metsätalouteen ja maankäyttöön liittyvät hankkeet, jotka tuottavat riippumatonta tietoa päätöksenteon tueksi, vahvistavat vastuullisempia toimintatapoja maankäyttösektorilla tai vaikuttavat suoraan hankealueen ympäristön tilaan. Tehtävämme on myös varmistaa, että uusin tieto päättyy mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti asiakkaiden käyttöön.

Tarjoamme muun muassa soiden ennallistamiseen, vesien laadun parantamiseen ja metsien ja

suoluonnon monimuotoisuuteen liittyvää tietoa ja työkaluja, järjestämme koulutuksia ja teemme erilaisia selvityksiä ja suunnittelutöitä. Kokoamme, jalostamme ja analysoimme riippumatonta ja luotettavaa tietoa sekä autamme uusien ratkaisujen kehittämisessä ja toimintavaihtoehtojen tunnistamisessa. Lisäksi koulutamme ja valmennamme metsäalan toimijoita ja sidosryhmiä.

Esimerkiksi metsänhoidon suositukset laaditaan Tapion koordinoimana, yhteistyössä metsä-, ympäristö- ja ilmastoalan tutkijoiden, asiantuntijoiden ja tiedon käyttäjien kanssa. Suositukset kokoavat ja esittelevät tutkimukseen perustuvia ja käytännön kokemukseen tukeutuvia kestävän metsänhoidon vaihtoehtoja ja parhaita käytäntöjä. Metsänhoidon suosituksia uudistettiin vuoden 2023 aikana merkittävästi uusimman tutkimustiedon ja käytännön kokemuksen pohjalta.

Yhteiskunnan kohtaamat isot muutokset, kuten ilmastonmuutos ja luontokato haastavat vallitsevia toimintatapoja ja vaikuttavat luonnonvarojen käyttöön. Muutokset avaavat myös mahdollisuuksia kehittää ympäristön kannalta parempia ja vastuullisia ratkaisuja, tunnistaen samalla liiketoiminnan

tarpeet ja taloudellisen kannattavuuden näkökulman. Positiivisten ilmasto- ja ympäristövaikutusten edistämiseen liittyvien hankkeiden myynti oli Tapiossa yhteensä 3,9 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Mittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Positiivisten ilmasto- ja ympäristövaikutusten edistäminen liiketoimintahankkeilla (ilmasto, monimuotoisuus, vesi)	3,9 milj. €/v	kasvaa
Tapion tekemät suunnitelmat soiden ennallistamisessa tai turvetuotantoalueiden jatkokäytössä	280 ha	kasvaa
Tapion suorittamien metsäauditointien määrä	3301 ha	kasvaa
Vastuullisen metsien hoidon ja käytön koulutukset (Tapion omat)	40 koulutusta	kasvaa*
Vastuulliseen metsänhoitoon, monimuotoisuuden, vesiin ja ilmastoon liittyvät koulutukset, verkkokurssit	286 kurssisuoritusta	kasvaa*
Asiantuntijaprojektien vaikutusten arviointi		Projekteihimme sisällytetään luonnon monimuotoisuuden ja/tai ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista koskeva vaikutustenarviointi.**
Metsänhoidon Suositukset verkkosivut	286 kurssisuoritusta	kasvaa

* Jatkossa pyritään seuraamaan koulutusten osallistujamääriä
** pl. pientilaukset

Kartoitushankkeessa selvitetään vesien virtausreitit ja kerätään maanpinnan korkeuslukemia GNSS-mittalaitteen avulla suunnitellun johdeuoman varrelta, jotta voidaan määrittää vesien palautukseen sopivat paikat. Kuva: Maija Kauppila

Case: Vesien palauttaminen parantaa suoluonnon monimuotoisuutta

Vesien palauttaminen suojeleusille (VESPA) -hankkeessa yhdistyvät metsätalouden vesiensuojelu ja suoluonnon monimuotoisuutta parantavat ennallistamistoimet. Vuonna 2023 Tapio kartoitti hankkeessa yli 50 vesienpalautukseen soveltuvaa suokohdetta ja arvioi vesien palauttamisen vaihtoehtoja.

Vedenpalautus on soiden kustannustehokas ennallistamismenetelmä, jolla halutaan parantaa soita ympäröivien metsäojitusten seurauksena kuivahtaneiden suoelinympäristöjen tilaa. Vesienpalauttamisen tavoitteena on ohjata suolle ennen ojituksia virranneita vesiä kaivettua johdeuomaa pitkin. Suon vesitaloutta pyritään ennallistamaan mahdollisimman lähelle luonnontilaa, jolloin luontoarvot paranevat. Vesienpalautus parantaa myös vesistöjen tilaa, sillä suot suodattavat niiden läpi kulkevan veden ravinteita ja tasaavat alapuolisten vesistöjen tulvahuippuja.

Hanke on osa ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelmaa 2021–2030. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa noin 400 vedenpalautusta vuoteen 2030 mennessä.

Tarja Anttila
Suometsien
asiantuntija

”Vedenpalautus on melko uusi ennallistamismenetelmä, jota on tehty jonkin verran valtion suojeleusilla. Vielä toistaiseksi menetelmää käytetään yksityismailla vähän. Tapio on mukana vedenpalautuksen suunnittelun kehittämisessä, ja VESPA-kartoitushankkeessa tuotamme aineistoa toteutuksen tarpeisiin.”

Kehittämispäällikkö **Juha Ruuska** (vas.) Tapio Siemenkeskuksesta, Metsäteollisuus ry:n metsäjohtaja **Karoliina Niemi**, Tapion liiketoimintajohtaja **Olli Äijälä** sekä Luken ryhmäpäällikkö ja johtava metsänjalostuksen tutkija **Tuija Aronen** keskustelivat metsänjalostuksen ratkaisuista ja uusista mahdollisuuksista Metsäntuntijat-podcastin 11. jaksossa.

Case: Metsäntuntijat-podcast edistää rakentavaa metsäkeskustelukulttuuria

Tapion Metsäntuntijat-podcast pureutuu suomalaisten metsien käytön ajankohtaisiin keskusteluaiheisiin. Keskustelua luotsaavat Tapion asiantuntijat ja vieraina kuullaan monipuolisesti metsälää edustavia ammattilaisia, tutkijoita, vaikuttajia ja metsänomistajia.

Vuonna 2023 Metsäntuntijat-podcastissa julkaistiin yhteensä 10 jaksoa. Jaksoissa keskusteltiin mm. EU:n ympäristö- ja ilmastopolitiikan vaikutuksista suomalaisten metsien käyttöön, soiden ennallistamisesta, metsäsijoittamisesta sekä metsistä huoltovarmuuden näkökulmasta. Kaksi jaksoa julkaistiin osana maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa

metsänhoidon suositusten teemasarjaa. Teemajaksoissa käsiteltiin metsätalouden vesiensuojelua sekä metsänhoidon laatukysymyksiä.

Kuuntele: tapio.fi/podcast

Mittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Metsäntuntijat-podcast tavoitavuus	6 928 kuuntelukertaa	kasvaa

Metsäntuntijat-podcast: Miten EU:n ympäristö- ja ilmastopolitiikka vaikuttaa metsien käyttöön Suomessa?

TAPIO

Suomen metsälajeista noin neljännes on riippuvaisia lahpuusta.

Case: Metsänhoidon suosituksia hyödynnetään laajasti

Metsänhoidon suositukset esittelevät kestävän metsänhoidon vaihtoehtoja ja parhaita käytäntöjä. Suositukset perustuvat tutkimustietoon ja käytännön kokemuksesta saatuun osaamiseen.

Palvelun sisältö laaditaan yhteistyössä metsä-, ympäristö- ja ilmastoalan tutkijoiden, asiantuntijoiden ja tiedon käyttäjien kanssa. Johto- ja ohjausryhmissä on mukana noin 30 organisaatiota. Suosituksia valmistelevat teemoittain kootut tutkija- ja asiantuntijaryhmät. Tapio koordinoi työtä maa- ja metsätalousministeriön tilauksesta.

Vuonna 2023 suositukseen tehtiin merkittäviä uudistuksia, jotka auttavat vahvistamaan metsätalouden kestävyyttä. Uudet suositukset julkaistiin muun muassa vesiensuojeluun, kasvatusmetsien harvennuskäytäntöihin, suometsien hoitoon ja luonnonhoitoon. Ilmastokestävyyttä vahvistavia suosituksia vietiin käytäntöön lukuisten koulutusten, webinaarien ja viestinnän avulla.

Metsänhoidon suositusten käyttäjien pyöreä pöytä-ryhmät kokoontuivat vuoden aikana viisi kertaa arvioimaan suosituksia ja antamaan niihin kehittämissuhteita. Suositusten käytäntöön viennissä keskeisessä asemassa ovat metsänhoidon suositusten avainkouluttajat. Verkostoon kuuluu noin 80 ammattilaista.

Metsänhoidon suositukset ovat laajasti metsäalan toimijoiden käytössä, ja niitä arvostetaan. Kantarin 2023 keväällä tekemän selvityksen mukaan 80 prosenttia kyselyyn vastanneista 171 luonnonvara-alan ammattilaisesta oli huomannut suositusten

uudistukset, jotka tähtäävät ilmastokestävään metsänhoitoon. Suosituksia myös käytetään ahkerasti, jopa viikoittain. Suositusten avulla voidaan riipeästi ottaa käyttöön paras tutkimustieto ja viimeisin osaaminen.

”Suurin osa suositukset tuntevista ihmisistä pyrkii noudattamaan suosituksia ja tarvittaessa pyrkii jakamaan tietoa metsänomistajille. Kun suositukset ovat helposti saatavilla ja havainnollisesti esitetty, syntyy vaikuttavuutta.”

”Metsänhoidon suositukset määrittävät raamit, jonka mukaan metsissä toimitaan. On paras saatavilla oleva tieto käytännön toimijoille.”

”Eri tahojen laatimia, siinä eivät paina eturistiriidat. Puolueettomuus nojaa tutkittuun tietoon eikä mielenkiintoon tai omiin tahtoihin tai tarkoituksiin.”

– Kysely luonnonvara-alan ammattilaisille, Kantar 2023

”Suositukset ja muut tiedolliset ohjauskeinot tukevat päätöksentekoa sekä vastaanottaminen ja osallistuminen ovat vapaaehtoisia, joten hyväksyttävyyttä suuri.”

– Metsänomistajan metsänhoidon suosituksista antama palaute MTK:n ja SLC:n vuonna 2023 julkaisemassa Luonnon monimuotoisuuden tiekartassa maa- ja metsätaloudelle

Tutustu: metsanhoidonsuosituksset.fi

Case: Asiantuntijuutemme vahvisti puuta jalostavan teollisuuden monimuotoisuustyötä

Tapio toimi asiantuntijakonsulttina puuta jalostavan teollisuuden monimuotoisuustiekartan valmistelussa. Monimuotoisuustiekartan tarkoituksena on ohjata metsä- ja sahateollisuuden työtä metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lisäämiseksi. Puuta jalostavan teollisuuden talousmetsissä tekemät monimuotoisuustoimet vaikuttavat laajasti, sillä suurin osa suomalaisista metsistä on talouskäytön piirissä.

Tiekarttatyössä on tutkittu metsäluonnon nykytilaa, metsätalouden monimuotoisuustoimien vaikutuksia ja mallinnettu toimenpiteiden vaikutuksia tulevaisuuteen. Syyskuussa 2023 julkaistu tiekartta nostaa esiin luontoa vahvistavia käytäntöjä sekä tarpeita ja mahdollisuuksia monimuotoisuustyön jatkokehittämiseen. Se on myös puuta jalostavan teollisuuden yhteinen sitoumus edistää esiin nostettuja kehityskulkuja.

Matti Maajärvi
kehittämispäällikkö

”Monimuotoisuustiekartassa keskeisessä roolissa ovat talousmetsien luonnonhoidon keinot, jotka ovat tutkitusti hyödyllisiä metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta. Tiekartta antaa myös suuntaa alan yhteiselle jatkokehitykselle monimuotoisuustyössä.”

”Meille oli tärkeää, että työssä oli mukana metsäluonnon ja käytännön metsätalouden osaamista. Näin pystyimme yhdistämään uusimman tutkimustiedon ja käytännön yhteensovittamisen ja varmistamaan, että tiekartan linjaukset ovat aidosti toteuttamiskelpoisia”

– yhteiskuntasuhdepäällikkö **Anniina Kostilainen**, Sahateollisuus ry

Paahdeympäristöjen lajit, kuten kuvan kissankäpälä, hyötyvät häiriöistä, jotka syntyvät metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä Kuva: Terhi Rytteri

Case: Paahdeympäristöjen hoidon opas ja verkkokurssi

Paahdeympäristöjen merkitys luonnon monimuotoisuudelle on suuri: ne ovat lajistoltaan rikkaita ja useiden uhanalaisten lajien elinympäristö. Tapio ja Hämeen ammattikorkeakoulu laativat paahdeympäristöjen hoidon oppaan ja verkkokurssin osana Metsäteollisuus ry:n paahderinteiden hoidon toimintaohjelmaa.

Verkkokurssin ja oppaan avulla lisätään metsätöimijöiden osaamista paahdeympäristöjen tunnistamisessa ja hoidossa, ja siten parannetaan talousmetsissä esiintyvien paahteisen elinympäristöjen sekä niistä riippuvaisten lajien tilaa.

Nora Arnkil
Luonnonhoidon
asiantuntija

”Paahdeympäristöt vaativat säilyäkseen aktiivisia toimia. Tavoitteena on, että yritykset pystyvät nykyistä helpommin ja yhtenäisemmin tarjoamaan metsänomistajille paahdeympäristöjen monimuotoisuutta edistäviä toimenpiteitä.”

Vuonna 2023 valmistuivat suositukset suometsien hoitoon ja vesiensuojeluun. Uusi harvennusmallityyppi soveltuu tilanteeseen, jossa suometsässä halutaan välttää ojien kunnostusta ylläpitämällä puuston riittävää haihdutusta. Suometsien hoidossa on tärkeää tunnistaa esimerkiksi I- ja II-tyyppin turvekankaat, jotta niillä voidaan tehdä puun- tuotannollisesti oikeita ja taloudellisia ratkaisuja. Kuvassa Ruohoturvekangas II (Rhtkg II). Kuva: Hannu Nousiainen.

Yläharvennuksessa kaadetaan metsän suurimpia puita, jotta pienemmät puut saavat lisää kasvutilaa. Kuva: Maria Lindén

Case: Uudet harvennusmallit huomioivat metsänomistajan tavoitteet ja metsien muuttuneen kasvuvauhdin entistä paremmin

Metsänhoidon suositusten harvennusmallit ovat apuväline harvennusten toteutukseen. Niiden tehtävänä on osoittaa, milloin on suositeltavaa harventaa ja mikä on suositeltava puuston määrä harvennuksen jälkeen. Harvennusmallit ovat laajasti käytössä metsänhoidon suunnittelussa ja sitä tukevista metsäalan tietojärjestelmissä ja palveluissa.

Noin 70 % Suomessa tehtävistä hakkuista on harvennushakkuita. Niiden tavoitteena on kasvattaa jäljelle jäävän puuston elinvoimaisuutta ja järeytymistä tukkipuuksi. Vuonna 2023 Tapio uudisti hoidettujen jaksollisten kasvatusmetsien harvennusmallit yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen kanssa. Harvennusmallien uudistus vastasi tämän päivän tietotarpeisiin ja digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin. Uudistetut harvennusmallit perustuvat uusimpiin puuston kasvumalleihin, ja ne ovat entistä monipuolisemmat. Esimerkiksi taloudelliseen tuotto-odotukseen on kolme vaihtoehtoa. Sekapuuston kasvatukseen, pidennettyyn kiertoaikaan ja yläharvennuksen on nyt omat mallinsa,

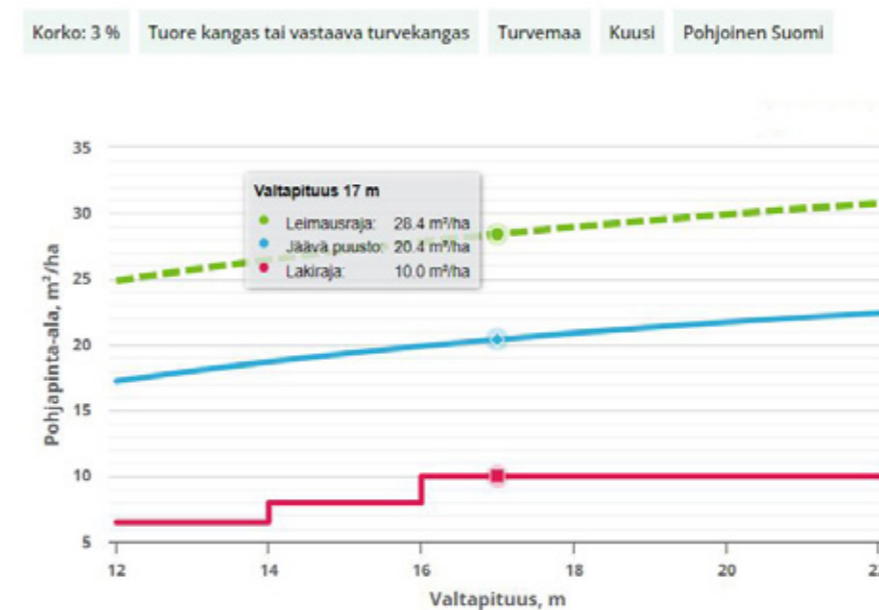
ja ojien kunnostuksen jättäminen pois turvemaan harvennuksissa on lisätty vaihtoehdoksi. Kaikissa malleissa on huomioitu ilmastokestävyys ja muutokset metsien kasvussa. Myös esimerkiksi luonnonhoidon myötä jätettävien säästöpuiden määrä ja lehtipuun osuus on huomioitu uusissa malleissa. Harvennusmallit on laadittu metsänhoidon suositukset -prosessissa, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.

Petri Latva-Käyrä
Metsätiedon
kehittämisspäälikkö

”Uudet harvennusmallit vievät metsien hoitoa kestävämpään ja monitavoitteisempaan suuntaan tarjoamalla eri tavoitteisiin sopivia vaihtoehtoja. Esimerkiksi harvennuksiin liittyvät hiilikysymykset sekä metsien tuhonkestävyyden vahvistaminen muuttuvassa ilmastossa ovat osa tätä kokonaisuutta.”

Ei ojien kunnostusta

Turvemalleille on laadittu erikseen harvennusmallit tilanteelle, jossa oletetaan, että metsän kiertoajan aikana ei tehdä lainkaan ojien kunnostusta. Harvennuksessa pyritään pitämään metsikön puuston määrä tarpeeksi suurena, jotta puuston kuivatusteho ei laske liikaa ja veden pinta ei pääse nousemaan.

Harvennustarvetta ilmaiseva leimausraja on piirretty kuvaan katkoviivalla. Kun puuston määrä nousee katkoviivan yläpuolelle, on syytä harkita harvennusta. Hakkuussa puuston määrä vähennetään enintään jäävän puuston rajalle. Lakiraja kuvaa asetuksessa määritellyä vähimmäistheyttä harvennuksen jälkeen.

Useamman puulajin kasvattaminen lisää metsikön monimuotoisuutta.

Case: Laadukas ensiharvennus on tärkeä metsän jatkokehityksen kannalta

Tapio todensi Metsähallitus Metsätalous Oy:n ensiharvennuskohteiden suunnittelun ja toteutuksen onnistumista vuonna 2023. Ensiharvennusten toteutuksella on merkittävä vaikutus metsien jatkokehitykseen niin taloudellisen tuoton, monimuotoisuuden, hiilensidonnana kuin tuhonkestävyyden näkökulmasta. Palvelun tuottama seurantatieto auttaa asiakasta hallitsemaan toiminnan vaikutuksia edellä mainittuihin asioihin.

Tapio toimii ulkoisena riippumattomana työn laadun todentajana. Asiakkaalle laadunseuranta tuottaa tietoa toteutuneesta laatutasosta, nostaa esiin parannusmahdollisuuksia ja tukee siten asiakkaan laadunhallintaa ja laadun kehittämistä.

Ari Kotiharju
Metsätietoasiantuntija

”Viime vuosina ensiharvennusten laatu on puhuttanut metsäalaa. Laadukkaassa harvennuksessa on otettu huomioon sekä puuntuotanto että metsäluonnon monimuotoisuus.”

4. Oman toimintamme vaikutukset

4.1 Henkilöstö

Vuoden 2023 lopussa Tapio-konsernissa työskenteli yhteensä 86 henkilöä. Uusia työntekijöitä aloitti vuoden kuluessa yhteensä 14. Henkilöstön määrä väheni 6 % edellisvuodesta.

Työntekijöiden sukupuolijakauma on tasainen: Henkilöstöstä 49 % on miehiä ja 51 % on naisia. Pääosa työntekijöistä on kokoaikaisia ja työsopimukset ovat pääosin toistaiseksi voimassaolevia. Osa-aikaisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä on 16 % ja määräaikaisten osuus on 12 %.

Tapiossa hyödynnetään laajasti verkostomaista toimintatapaa. Tähän kuuluu myös Senior Advisor -asiantuntijoiden erityisosaamisen hyödyntäminen hankkeissa. Työjärjestelyt ovat joustavat ja niissä huomioidaan työntekijöiden elämäntilanteisiin liittyviä erityistilanteita. Käytössä on muun muassa liukuva työaika, mahdollisuus lyhennettyyn tai osaikaiseen työskentelyyn sekä joustavat työskentelymahdollisuudet. Työn ja perhe-elämän yhteensovittamista tuetaan muun muassa mahdollisuudella osittaiseen perhevapaaseen, perhevapaaseen sekä myös mahdollisuuksien mukaan vuorotteluvapaaseen.

Henkilöstön hyvinvointi on osa Tapion johtamista. Työyhteisön hyvinvointia seurataan vuosittain

toteutettavalla henkilöstötyytyväisyystutkimuksella ja osana vastuullisuusmittaristoa seuraamme henkilöstön sairaspooissaoloprosenttia ja terveysprosenttia. Sairaspooissaoloprosentti on maltillinen, 0,90 %, ja se pienentyi edellisestä vuodesta. Terveysprosentissa, 67 %, nähtiin positiivinen nousu edellisvuodesta (63 %).

Vuoden 2023 henkilöstötutkimus: Tapiossa työ on merkityksellistä, yhteistyö pelaa ja henkilöstöä kohdellaan reilusti

Tapio saavutti jälleen Suomen Innostavimmat työpaikat -tunnustuksen Eezy Flown PeoplePower -henkilöstötutkimuksessa. Tapion luokitus on 77,2 eli tasolla AA, Hyvä, kun koko Suomen asiantuntijanormi on 69,7. Nousua edellisestä mittauksesta oli 1,3 pisteen verran. Vastausprosentti oli 79,5 %.

Kaikissa neljässä tutkimuksessa seurattavasta PeoplePower-indeksistä (omistautuneisuus, suoriutuskyky, sitoutuneisuus ja johtaminen) oli kehitytty parempaan suuntaan verrattuna vuoden takaiseen tutkimukseen. Tapion vahvuuksina erottuvat erityisesti työn hallinta, työskentelyedellytykset, viestintä ja osallistaminen sekä toimintakulttuuri. Myös lähiesihenkilötoimintaan ja työn merkityksellisyyden kokemiseen liittyvät asiat erot-

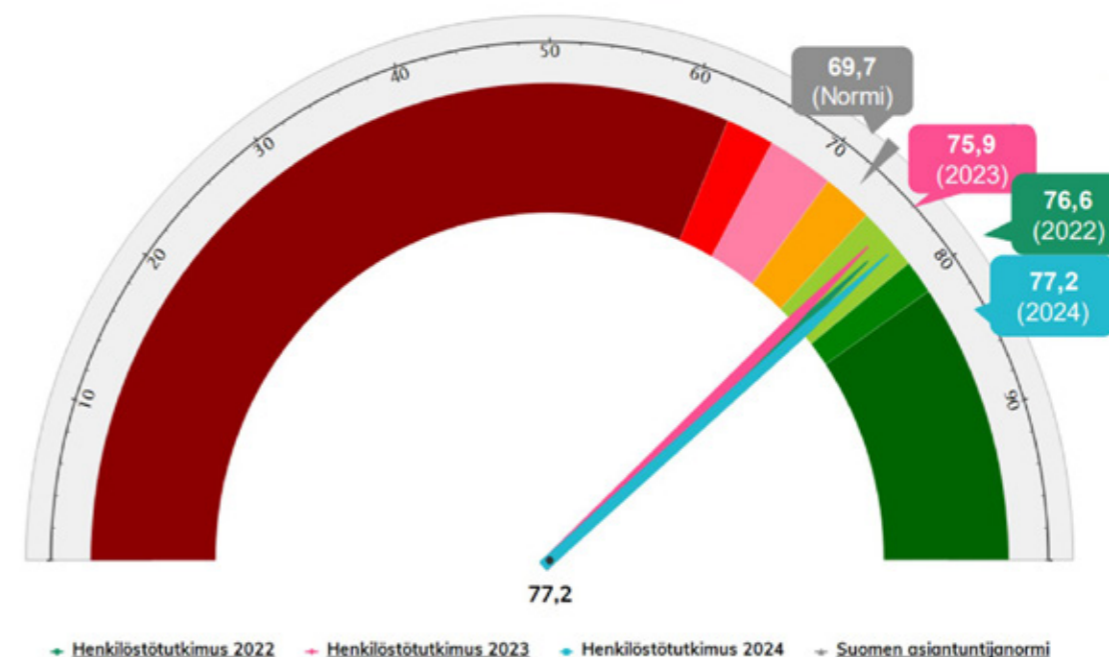
tuivat kyselyssä Tapion vahvuuksina. Suurimmat myönteiset muutokset kyselyssä nähtiin toiminnan kehittämisen ja päämäärien kommunikoinnin sekä palautteen antamisen osalta.

Vahvuudet kertovat, että Tapion arvot ja päämäärät koetaan tavoittelemisen arvoisiksi.

Myös psykologinen turvallisuus koetaan hyväksi: ilmapiiri rohkaisee keskusteluun, kaikkien mielipiteitä kuunnellaan ja erimielisyydet ratkaistaan rakentavasti.

Koettu epävarmuus tulevasta ja yrityksen tulevaisuuden näkymistä sen sijaan on lisääntynyt jonkin verran. Tulokseen saattaa vaikuttaa muun muassa yleinen taloustilanne, mutta myös sisäiset tekijät.

PeoplePower® -luokitus suhteuttaa tarkasteltavan yksikön tulostason normiin (harmaa nuoli)

Paula Rönneikkö
Henkilöstöjohtaja

”Avoin viestintä muutoksista ja tulevaisuuden näkymistä sekä panostukset työhyvinvointiin ja niistä viestimiseen ovat henkilöstötutkimuksen perusteella Tapiossa ylläpidettäviä ja vahvistettavia osa-alueita.”

Työsuojeluun, yhdenvertaisuuteen ja tapaturmien ehkäisyyn liittyvät prosessit

Tapio-konsernilla on YT-neuvottelukunta ja työsuojelutoimikunta, joiden tavoitteena on yhteisymmärryksessä kehittää Tapion toimintaa ja työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksiin, jotka koskevat heidän työtään, työolojaan ja asemaansa (yhteistoiminta) tai työntekijöiden turvallisuutta, terveyttä ja työkykyä (työsuojelu). Tapion tavoitteena on luoda tasa-arvoinen, yhdenvertainen, yhteistyökykyinen sekä tuloksekas työyhteisö, jossa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat osa henkilöstöpolitiikkaa ja koko organisaation toimintakulttuuria.

Tapion YT-neuvottelukunnassa ja työsuojelutoimikunnassa käsiteltiin vuoden 2023 aikana muun muassa Tapion tasa-arvo- ja yhdenveroisuussuunnitelma, joka päivitettiin vuosille 2023-2025,

uudistettu päihdeohjelma ja siihen liittyvä varhaisen välittämisen malli, sekä uusi tapaturmaprosessi ja tapaturmien laskentamalli.

Tapaturmailmoitusprosessissa annetaan toimintaohjeet työtapaturman sattuessa hoitoon hakeutumiseen, tapaturmasta ilmoittamiseen sekä tapaturman tutkintaan. Läheltä piti -tilanteita ja poikkeamia sekä mahdollisia tapaturmariskejä koskevien havaintojen ilmoittamiseen on erillinen ilmoituskanava ja ohjeet. Työtapaturmat sekä terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät läheltä piti -tilanteet ja poikkeamat käsitellään työsuojelutoimikunnan kokouksissa ja tarpeen mukaan laajemminkin organisaatiossa.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Tapion tavoitteena on vahvistaa asiakaskeskeistä ja osallistavaa johtamistapaa. Vuonna 2023 myynnin parissa toimiville avainhenkilöille tarjottiin myyntivalmennus. Sen tavoitteena oli asiakasymmärryksen kasvattaminen ja asiakaskeskeisen arvomyyntiosaamisen kehittäminen niin, että pystymme jatkossa vastaamaan yhä paremmin asiakkaidemme muuttuviin tarpeisiin. Henkilöstö osallistui aktiivisesti myös projektinhallintajärjestelmän käyttöön liittyviin koulutuksiin sekä erilaisiin ammatillisiin ajantasakoulutuksiin.

Tapion työnantajakuvan rakentamiseen panostettiin erillisessä veto- ja pito -hankkeessa, jossa etenkin asiantuntijapalvelut-liiketoiminnan tarpeita tarkasteltiin ulkopuolisen konsultin johdolla. Eri-laisia ja eri tasoisia kehittämisaihioita löydettiin työpajoissa varsin runsaasti. Vuoden 2024 aikana päästään toteuttamaan näitä tunnistettuja teemoja työyhteisön ja työnantajakuvan kehittämisessä.

Vastuullisuus ja henkilöstön palkitseminen

Vastuullisuus on mukana Tapion tavoiteasetannassa ja tuloskorteissa ja vastuullisuustavoitteet sisältyvät vuoden 2023 palkitsemispolitiikkaan. Mittaristo on kuvattu tarkemmin raportin kappaleessa 2.

Vastuullisuusmittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Työpaikan suositteluindeksi	eNPS 21	eNPS 25
Sairaspoissaoloprosentti	0,90 %	<2 %
Terveysprosentti	67 %	68 %

Vanhemmat ja nuoremmat asiantuntijat tekevät yhdessä töitä ja oppivat toisiltaan.

Case: Huippuosaaaja taloon – Tapion Senior Advisorit tuovat lisää osaamista asiakasprojekteihin

Kokeneita, metsäalan tehtävistä eläköityviä asiantuntijoita on palkattu Tapioon Senior Advisor -nimikkeellä. Huippuasiantuntijat täydentävät Tapion hankkeissa tarvittavia osaamisalueita ja verkostoja. Järjestely on mahdollistanut syväosaamisen hyödyntämistä esimerkiksi metsätuhoriskien ja puunhankinnan aihepiireissä. Tapio on puolestaan voinut tarjota Senior Advisoreille joustavasti omaan elämäntilanteeseensa sopivaa mielekästä työtä.

Tapiossa työskentelee tällä hetkellä noin 10 Senior Advisoria. Osa heistä on tehnyt työuransa Tapiossa, kun taas toiset ovat tehneet uransa muiden työnantajien palveluksessa, ja siirtyneet eläköidyttyään Tapioon.

Malli on toimiva niin työnantajan, työntekijän kuin yhteiskunnan kannalta. On sekä yksilön että yhteiskunnan näkökulmasta hyödyllistä, että yli 65-vuotiaat jatkavat työelämässä niin kauan, kuin heidän jaksamisensa ja motivaationsa sallii.

Olli Äijälä
Liiketoimintajohtaja

”Eläkeikäisten määrä Suomessa kasvaa jatkuvasti. Tapion yhteiskuntavastuullisuuteen sopii hyvin, että voimme tarjota Senior Advisoreille kiinnostavaa työtä. Samalla he tuovat verotuloja hyvinvointivaltiolle. Kyseessä on siis win-win -tilanne”

Järjestämme koko henkilöstön yhteisiä aamiaistilaisuuksia muutaman kerran vuodessa.

Tapion henkilöstörakenne 12/2023

Henkilöstöryhmat	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
Johto	5 (16 %)	2 (4 %)	7 (8 %)
Toimihenkilöt	28 (84 %)	51 (96 %)	79 (82 %)
YHT	33 (38 %)	53 (62 %)	86 (100 %)
Työaikamuodot	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
Kokoaikainen	26 (78 %)	46 (87 %)	72 (84 %)
Osa-aikainen	7 (22 %)	7 (13 %)	14 (16 %)
Työsuhdemuodot	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
Vakituisen	26 (79 %)	50 (94 %)	76 (88 %)
Määräaikainen	7 (21 %)	3 (6 %)	10 (12 %)

Tapion henkilöstörakenne 12/2023

Henkilöstön ikäjakauma	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
<25	1 (3 %)	1 (2 %)	2 (2 %)
25-34	9 (27 %)	4 (8 %)	13 (15 %)
35-44	8 (24 %)	14 (26 %)	23 (27 %)
45-54	7 (22 %)	14 (26 %)	21 (23 %)
55-64	5 (15 %)	18 (34 %)	23 (27 %)
> 64	3 (9 %)	2 (4 %)	5 (6 %)
Sukupuolijakauma	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
Miehiä	9 (27 %)	33 (62 %)	42 (49 %)
Naisia	24 (73 %)	20 (38 %)	44 (51 %)

Tapion henkilöstörakenne 12/2023

Työsuhteen kesto	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
< 1 vuosi	9 (28 %)	5 (9 %)	14 (16 %)
> 1-2	3 (9 %)	1 (2 %)	4 (5 %)
> 2-5	10 (30 %)	18 (34 %)	28 (33 %)
> 5-10	3 (9 %)	5 (9 %)	8 (9 %)
> 10-15	3 (9 %)	2 (4 %)	5 (6 %)
> 15-20	1 (3 %)	3 (5 %)	4 (5 %)
> 20-25	2 (6 %)	6 (12 %)	8 (9 %)
> 25-40+	2 (6 %)	13 (25 %)	15 (17 %)

Tapion henkilöstörakenne 12/2023

Vaihtuvuus	Tapio Oy	Tapio Palvelut Oy	Konserni yht.
Aloittaneita	8	6	14
Päätyneitä työsuhteita	9	11	20
Henkilöstömäärän muutos 1.1-31.12.23	-1	-5	-6
Sairauspoissaolo %	0,8 % (1,3 %)	1 % (1,7 %)	0,9 % (1,6 %)
Sairauspäivien määrä / hlö			3,3 pv (5,7 pv)
Terveysprosentti			67 % (63 %)

	2023	2022	2021
Henkilöstömäärä			
Koko konserni	86	92	87
Tapio Oy	33	34	28
Tapio Palvelut Oy	53	58	59

	2023	2022	2021
Johtoryhmän sukupuolijakauma			
Miehiä	2	5	4
Naisia	5	5	5

14-henkinen Tapion polku -joukkue pyöräili kesän aikana yhteensä huimat 8125 kilometriä.

Case: Kilometrikisa kannustaa tervehenkiseen arkiliikuntaan

Tapion Polku -joukkue osallistui muutaman vuoden tauon jälkeen Kilometrikisaan. Kilometrikisa on työyhteisöjen välinen leikkimielinen kilpailu, jonka osallistujat kirjaavat pyöräilykilometrejänsä tai -minuuttejaan ylös touko-syyskuussa. Työmatkojen lisäksi myös vapaa-ajan pyörämatkat on lupa ilmoittaa mukaan.

Tapion 14-henkinen joukkue pyöräili kesän aikana yhteensä 7 686 kilometriä lihasvoimin ja 439 kilometriä sähköavusteisesti. Kilometrikisan tilastojen mukaan näin säästettiin 538 litraa bensiiniä ja vältettiin 1 345 kilogramman hiilidioksidipäästöt.

Lisäksi Tapio lähti mukaan Ketjureaktioon. Ketjureaktio on Kilometrikisan yhteydessä poljettava tempaus, jolla kerätään varoja Suomen Punaisen Ristin kansainväliseen ilmastotyöhön. Jokaista kisassa pyöräiltyä 25 kilometriä kohden työnantaja lahjoitti Punaiselle Ristille 1 euron. Tapion Polku sai kerättyä Ketjureaktioon yhteensä 325 euroa.

Heli Virtanen
Tapion
Polku -joukkueen jäsen

”Kilometrikisaan osallistuminen lisää työntekijöiden yhteishenkeä ja kannustaa tervehenkiseen arkiliikuntaan. Samalla torjutaan ilmastonmuutosta, koska autoilu töihin vähenee ja työnantaja tukee lahjoituksellaan kansainvälistä ilmastotyötä.”

HKK:n hallitus kaudella 2022–23. **Lauri Saaristo, Tarja Ollas ja Mikko Hämäläinen. Jaakko Virkkala** puuttuu kuvasta.

Case: Henkilökuntakerho järjestää yhteistä toimintaa

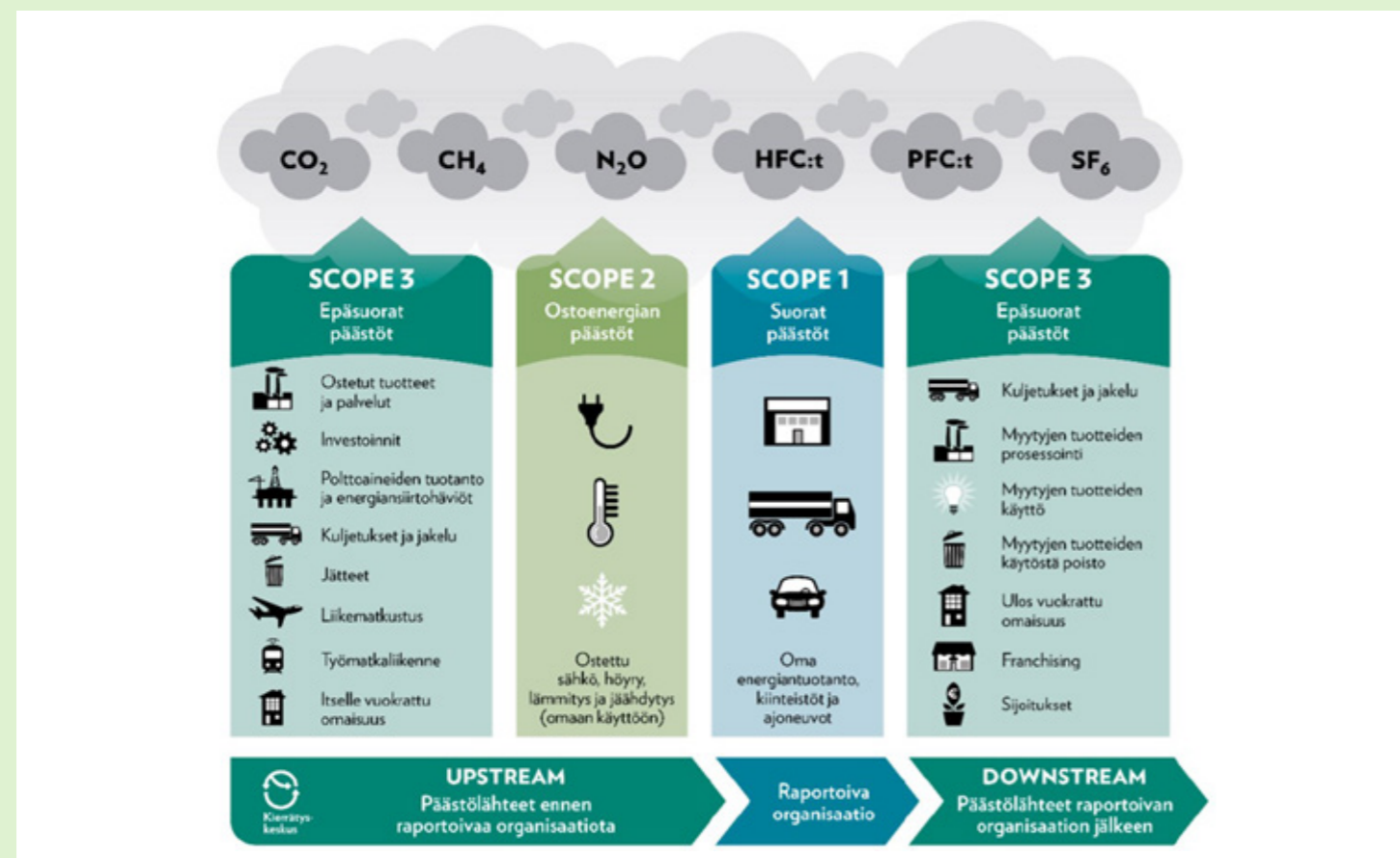
Tapion henkilökuntakerho (tuttavallisemmin HKK) on toiminut aktiivisesti jo puolen vuosisadan ajan. Sen ideana on lisätä henkilöstön hyvinvointia ja yhteishenkeä virkistävällä vapaa-ajan toiminnalla. Toiminta on tarkoitettu kaikille työsuhteen muodosta riippumatta.

Vuonna 2023 järjestimme 6 tapahtumaa. Kevätkaudella oli seurusteluilta Tapion saunatiloissa, käynti Magic Show -näytöksessä ja lounasretki Keskuspuistoon teemalla luontomatkailu. Syyskaudella sukelsimme Taiteiden yöhön, vietimme kekriä ”Hiihtolan kievarissa” ja vuoden päätti perinteiset ohjelmalliset pikkujoulut. Parittomien vuosien tapaan järjestettiin henkilökuntakerhon hallituksen vaali. Budjetin puitteissa itsenäisesti toimivaan hallitukseen kuuluu neljä henkilöä Tapion eri yksiköistä.

– **Tarja Ollas, Tapion henkilökuntakerhon hallituksen puheenjohtaja kaudella 2022–23**

Pikkujouluissa Tapion kellarin kokoustila muuntautui discoksi. Kuva: Sara Turunen

Organisaation mahdolliset päästölähteet jaetaan GHG Protocol -laskentamenetelmän mukaisesti kolmeen luokkaan: Scope 1, 2 ja 3. Tapio-konsernin hiilijalanjäljestä 95 % on Scope 3 -luokan päästöjä eli arvoketjun välillisiä päästöjä, ja niistä yli kolme neljäsosaa aiheutuu ostettujen tuotteiden ja palveluiden päästöistä. Suorien päästöjen osuus (Scope 1) on 1,3 % ja ostoenergian päästöjen (Scope 2) osuus on 3,8 %. Alkuperäinen kuva: Greenhouse Gas Protocol, kuvan muokkaukset: Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy.

4.2. Tapio selvitti hiilijalanjälkensä

Tapio kartoitti toiminnastaan aiheutuvia ilmastopäästöjä laskemalla hiilijalanjälkensä ensimmäistä kertaa keväällä 2023 yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:n kanssa. Laskennassa otettiin kattavasti huomioon sekä Tapion oman toiminnan että arvoketjun päästöt. Hiilijalanjälkilaskenta kattoi koko konsernin eli emoyhtiö Tapio Oy:n sekä tytäryhtiö Tapio Palvelut Oy:n.

Tapion ilmastopäästöjen laskenta päivitettiin vuoden 2023 lopussa. Tavoitteena oli laskennan tarkentaminen muun muassa liikematkustuksen sekä painamisen hiilijalanjäljen osalta. Liikematkustus ja matkat kotoa töihin ovat hyviä esimerkkejä asioista, joiden päästöihin henkilökunta voi ainakin joissain tilanteissa itse vaikuttaa. Tapio on sitoutunut pienentämään hiilijalanjälkeään ja laskennan tarkentaminen voi tulevaisuudessa tuoda esille muitakin uusia päästövähennyskohteita.

Tapio-konsernin kokonaishiilijalanjälki

2022	1 370 tonnia CO ₂ ekv
2023	1 371 tonnia CO₂ekv

Arvoketjun välilliset päästöt muodostavat 95 % Tapion hiilijalanjäljestä

Tapion vuoden 2023 kokonaishiilijalanjälki oli 1 371 tonnia CO₂ekv, mikä vastaa noin 140 keskivertosuomalaisen hiilipäästöjä vuoden ajalta. Hiilijalanjälki oli edellisvuoden tasolla.

Hiilijalanjäljestä 1 300,6 tonnia CO₂ekv eli 95 % muodostui välillisistä arvoketjun kasvihuonekaasupäästöistä (Scope 3), joihin luetaan ostetut tuotteet ja palvelut, matkustaminen, kuljetukset ja jätteet. Kategorian päästöistä 77 % aiheutui ostettujen tuotteiden ja palveluiden päästöistä. Tämä kokonaisuus sisältää muun muassa painatukset, konsultointi- ja markkinointipalvelut sekä Tapio Siemenkeskuksen alihankintapalvelun, muut aine- ja tarvikeostot ja erilaiset hallintoon liittyvät palvelut.

Ostettujen tuotteiden päästöt kasvoivat edellisvuodesta yli 200 tonnia CO₂ekv. Taustalla on hankintojen määrän kasvu, jota selittää erityisesti lannoitteiden ostojen paluu normaaliksi poikkeusvuoden 2022 jälkeen sekä uusien siemenviljelmien perustamiseen liittyneet ostot.

Painatukset käsittivät 12 % Tapion hiilijalanjäljestä. Siirtymällä kokonaan tai osittain hiilineutraaleihin painotuotteisiin voitaisiin päästöjä vielä pienentää. Myös investoinneista digitaalisiin palveluihin syntyy merkittäviä päästöjä.

Noin kymmenesosa hiilijalanjäljestä muodostui tavaroiden ja ihmisten liikkumisesta: jakelupalvelut ja liikematkustus kattoivat 7,5 % ja työpaikalle matkustus 2,4 % kokonaispäästöistä.

Lämmityspolttoainevalinta vaikutti hiilijalanjälkeen

Suorien päästöjen (Scope 1) osuus konsernin koko hiilijalanjäljestä on 1,3 %. Päästöt aiheutuivat suurimaksi osaksi lämmitysöljyn käytöstä Siemenkeskuksen tiloissa. Noin kuudesosa päästöistä syntyi työsuhdeautojen käytöstä. Merkittävä hiilijalanjälkeen vaikuttanut muutos oli Tapio Siemenkeskuksen Oitin tilojen lämmityspolttoaineen vaihtaminen uusiutuvaan dieselpolttoaineeseen. Muutos pienensi Scope 1 -päästöjä jopa 42 % vuodesta 2022.

Ostetun energian päästöjen (Scope 2) osuus hiilijalanjäljestä oli 3,8 %. Nämä päästöt muodostuivat lähes täysin Maistraatinportin toimipisteen kaukolämmön päästöistä.

Vastuullisuusmittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Tapio-konsernin hiilijalanjälki	1 371 tonnia CO ₂ ekv	pienenee

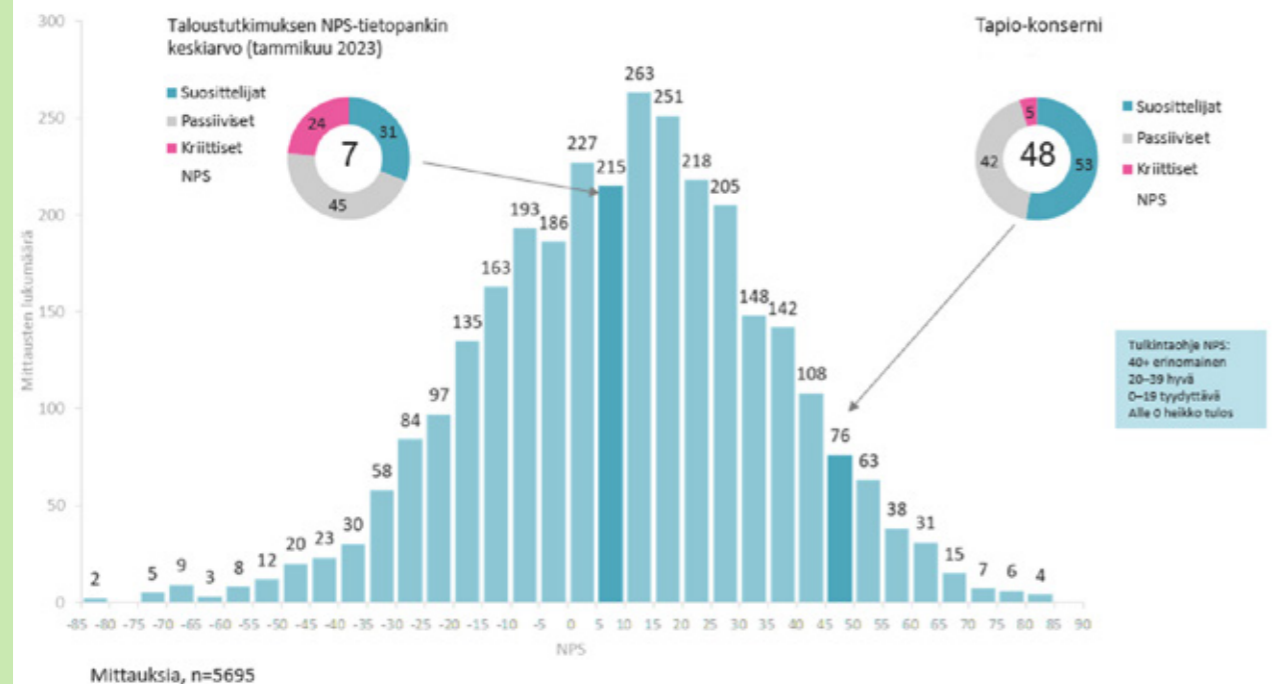
Laskennan tarkentuminen johti myös vuoden 2022 hiilijalanjäljen päivittämiseen 1 399 tonnista 1 370 tonniin CO₂ekv.

Tiedämme hiilijalanjälkemme

Laskennan Tapiolle toteuttaa Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy. Kierrätyskeskus on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yritys, jolla on 30 vuoden kokemus kiertotalouden ja ympäristövastuun edistämisestä.

Taloustutkimuksen NPS-tietopankkikanta

4.3. Asiakastyytyväisyys vahvistui edelleen

Tapion asiakastyytyväisyystutkimuksessa selvitetiin jälleen asiakaskokemuksen nykytaso ja karotettiin osa-alueet, joissa kehitystoimia kaivataan. Asiakastutkimuksen toteutti Taloustutkimus Oy Tapio-konsernin toimeksiannosta internet- ja puhelinhaastatteluina, samalla konseptilla kuin vuosina 2017-2022. Tutkimukseen vastasi joulutammikuun aikana yhteensä 781 asiakasta.

Asiakaskokemus on tutkimuksen mukaan erinomaisella tasolla. Tapio-konsernin yhteenlaskettu suosittelemisindeksi (NPS) nousi edellisestä tutkimuksesta viidellä yksiköllä arvoon 48. Taloustutkimuksen NPS-tietopankin keskiarvo tammikuulta 2023 on 7 ja hyvänä tuloksena voidaan pitää lukemaa, joka ylittää 40.

Tapio-konsernin asiakkaista 76 % on täysin tai hyvin tyytyväisiä palveluihimme. Erinomainen kokonaistyytyväisyyden tavoitetaso ylittyy nyt ensimmäisen kerran kaikkien liiketoiminta-alojen kohdalla ja se ylittää myös Taloustutkimuksen AsiakasAvaimet-konseptin vähimmäistavoitetason (65).

Asiantuntemus ja osaaminen asiakaskokemuksen ytimessä

Asiakaspalvelun näkökulmasta asiakkaat ovat tyytyväisimpiä henkilöstön asiantuntemukseen ja osaamiseen, ostamisen helppouteen ja toiminnan vastuullisuuteen. Myös kykymme tarjota digitaalisia palveluja on asiakkaillemme erittäin tärkeä, asiakaskokemusta rakentava tekijä.

Myönteisiä tekijöitä, jotka antavat asiakkaille aihetta suositella palveluitamme, ovat asiantuntemus ja osaaminen, asiakaspalvelu, luotettavuus sekä hyvät ja monipuoliset tuotteet ja palvelut. Tuotteiden ja palveluiden osa-alueista asiakkaat ovat tyytyväisimpiä laatuun, toimitusten ja palveluiden täsmällisyyteen sekä palvelujen käytön tukeen.

Osana asiakastyytyväisyyskyselyä selvitetään myös asiakkaiden mielikuva Tapion kyvystä tuottaa lisäarvoa metsäbiotalouteen. Vastaajista 83 % katsoo, että Tapion kyky tuottaa lisäarvoa metsäbiotalouteen on vähintäänkin merkittävä (hyvin merkittävän osuus 15 %). Edellisessä tutkimuksessa vastaava luku oli 94 %.

Tuote- ja palveluvalikoimamme tunnettuuden vahvistamista ja yhteydenpidon aktiivisuutta voidaan asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella pitää suhteellisina kehittämiskohteina.

Vastuullisuusmittari	Lähtöarvo 2023	Tavoite
Asiakastyytyväisyys: Kyky tuottaa lisäarvoa metsäbiotalouteen	83 %	>90 % (erinomainen)
Suositteluindeksi (NPS)	48 (erinomainen)	yli 39 (erinomainen)

Asiantunteva organisaatio, aktiivinen ja kehittyvä. Kuuntelee asiakasta ja ymmärtää asiakkaan tarpeet.
- julkisen konsultoinnin asiakas

Laaja-alaista ja aiheisiin liittyvää syvää osaamista. Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö.
- yksityisen konsultoinnin asiakas

Todella hyvä asiakastuki, joka on ohjelmia käytettäessä välttämätön. Asiakastuki ihan ykkönen, maksuton ja melkein mihin kellon aikaan tahansa.
- ForestKIT-järjestelmän asiakas

Ainoa media Suomessa, joka antaa oikean ja selkeän kuvan metsätaloudesta sekä siihen liittyvistä ajankohtaisista asioista.
- Metsälehdän asiakas

Monipuolisuus, laadun tasaisuus ja hyvä valikoima. Ammattimainen toiminta!
- Tapio Karttakeskuksen asiakas

5. Hallintotapamme

Metsäpäällikkö **Hannu Niemelä** (vasemmalla) ja työntekijä **Jorma Sillanpää** käpykaristamolla Tapio Siemenkeskuksessa Oitissa lokakuussa 2023.

5.1. Hallintaperiaatteet ja foorumit

Tapio Oy:n ja Tapio Palvelut Oy:n toimielinten tehtävät määräytyvät Suomen lakien sekä osakeyhtiölain mukaisesti laadittujen hallinnointiperiaatteiden mukaisesti. Tapio Oy:n toimintaa säätelee myös laki menettelyistä muodostettaessa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio osakeyhtiöksi (968/2014). Lisäksi Tapio Oy:ssä noudatetaan muita valtioneemmistöisiin yhtiöihin soveltuvia hyvää hallinnointitapaa koskevia ohjeita ja suosituksia.

Tapio Oy:n johtamisesta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että yhtiössä ja konsernissa noudatetaan hyviä hallinnointiperiaatteita.

Tapio Oy:n tytäryhtiöiden hallitukset varmistavat, että kaikkia Tapio-konserniin kuuluvia yhtiöitä johdetaan voimassa olevien lakien ja säännösten sekä Tapio Oy:n hallituksen vahvistamien Tapio-konsernin strategian ja yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Tapio-konsernin johtoryhmä toimii toimitusjohtajan tukena yhtiön ja konsernin strategisten kysymysten valmistelussa, toiminnallisten tavoitteiden

määrittelyssä, talouden ja tulokellisuuden suunnittelussa ja seurannassa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden käsittelyssä ja sisäisen tiedonkulun varmistamisessa. Johtoryhmä myös avustaa toimitusjohtajaa hallituksen päätösesitysten valmistelussa ja päätösten toimeenpanossa. Lisäksi konsernissa on laajennettu johtoryhmä, johon kuuluvat myös palvelualueiden päälliköt ja henkilöstön edustaja.

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkitseminen

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkitseminen on raportoitu erillisessä liitteessä.

Laatupoikkeamat, turvallisuuden liittyvät läheltä piti -tilanteet ja tietoturvapoikkeamat

Henkilökuntaa kannustetaan ilmoittamaan havaitsemansa virheet tai puutteet Tapion toiminnassa, jotta ne voidaan kerätä systemaattisesti, syyt analysoida ja toimintaa parantaa. Poikkeamista ilmoittaminen tapahtuu erillisellä ilmoituslomakkeella. Lisäksi henkilökuntaa kannustetaan ilmoittamaan sattuneesta tapaturmasta viipymättä esihenkilölle tai jollekin muulle työnantajan

Henkilöstön aamiaisilaisuudessa 5.12. syötiin vegaanista riisipuuroa ja laulettiin joululauluja.

edustajalle sekä raportoimaan turvallisuuden liittyvistä läheltä piti -tilanteista (esim. liukastuminen, rikkoonnut esine, puutteellinen huolto, sisäilmaongelma). Eettisiin ohjeisiin tehtiin merkittävät päivitykset vuonna 2023.

Eettinen toimintaohje

Tapiolla on Eettiset toimintaohjeet, joihin on kirjattu tapaamme harjoittaa liiketoimintaa vastuullisella ja eettisellä tavalla. Eettiset ohjeet koskevat kaikkia Tapio Oy:n ja osakeyhtiölain mukaisten tytäryhtiöiden hallituksia, työntekijöitä ja toimintoja. Tapio edellyttää Eettisiin ohjeisiin kirjattujen periaatteiden noudattamista myös yhteistyökumppaneiltaan.

Lisäksi Tapiossa on käytössä turvallinen ja EU:n whistleblowing-direktiivin mukainen ilmoituskanaava eettisten ohjeiden vastaisesta toiminnasta ilmoittamiseen. Rikkomisella tarkoitetaan lainvastaista toimintaa. Kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja ilmoituksia voi jättää täysin nimettömänä. Vuonna 2023 ilmoituksia kanavan kautta ei tullut.

5.2. Riskienhallinta

Riskienhallinta on keskeinen osa Tapion johtamista. Riskienhallinta toteutetaan Tapio Oy:n hallituksen hyväksymän konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti.

Kriittisten ja merkittävien riskien tehokas tunnistaminen, arviointi ja hoito on ensiarvoisen tärkeää niin yrityksen kuin sidosryhmien kannalta. Liiketoiminta-alueet sisällyttävät riskianalysit vuotuisen liiketoimintasuunnitteluunsa. Konsernin riskitarkastelu tehdään puolivuositain. Konsernin riskikehikon mukaisesti riskit jaetaan strategiaan, taloudellisiin, operatiivisiin ja vahinkoriskeihin.

Tapiossa otettiin vuonna 2023 myös vastuullisuusriskit ensimmäistä kertaa osaksi kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Vastuullisuusriskeissä arviointi tehtiin sosiaalisen vastuun, ympäristö vastuun ja hyvän hallinnon osalta. Tapion merkittävimmät riskit liittyvät toimintaympäristön epävarmuuteen, joka luo epävarmuutta markkinoilla.

ICT ja tietoturvallisuus

Tietoturvallisuus ja tietosuoja on sisällytetty Tapion eettisiin ohjeisiin. Tietoturvallisuuden käytäntöjä kehitettiin vuoden kuluessa muun muassa kaksiosaisen tunnistautumisen käyttöönotolla. Myös toimistotilojen kokoustekniikkaa kehitettiin.

Toteutimme Tapiossa vuonna 2023 tekoälyä koskevan pilottihankkeen. Hankkeessa kartutimme ymmärrystä tekoälyn hyödynnettävyydestä liiketoiminnan kasvattamisessa ja kehittämisessä. Pilotointiin osallistuneet jakoivat kokemuksiaan työyhteisölle ja parhaat käytännöt siirrettiin osaksi jokapäiväistä tekemistä.

Alihankkijoiden hallinta

Tapio-konsernissa tehtävien ostojen kokonaismäärä oli 5,7 miljoonaa euroa vuonna 2023, josta alihankinnan osuus 3,8 miljoonaa euroa.

Tapio on reagoinut ulkoiseen toimintaympäristöön arvoketjun vastuullisessa hallinnassa. Olemme vastanneet asiakkaiden tarpeisiin tarkastelemalla hankintaketjun sosiaalisia riskejä ja tarkentamalla tilaajavastuulakiin liittyviä prosesseja ja vastuita. Palveluntoimittajien riskitaso arvioidaan osana alihankkijoiden hallintaa.

Vuonna 2023 alihankintaa koskevia sopimus pohjia on päivitetty ja sopimusten laadintaa on ohjeistettu. Jatkossa riskitoimittajien seuranta kehitetään muun muassa auditointimenettelyillä. Myös Tapion uudet eettiset ohjeet tullaan liittämään osaksi alihankintasopimuksia ja eettisten ohjeiden periaatteiden noudattamista edellytetään myös Tapion toimittajilta.

Valtio-omisteisten yhtiöiden raportointia ohjeistetaan valtion omistajapolitiikkaa koskevilla periaatepäätöksissä. Raporttimme noudattaa soveltuvin osin vuoden 2020 periaatepäätöstä. Tapion yritysraportoinnin tavoitteena on tuottaa sidosryhmillemme kattavasti tietoa toimintamme yhteiskunnallisista vaikutuksista. Raportti on luettavissa sähköisessä muodossa sivustolla:

www.tapio.fi/yritysvastuu

Metsalehti.fi

Tapio.fi

TAPIO